

החלטות ישיבת מועצת הרבנות הראשית מס' 6

בנשיאות כב' הראשון לציון הרב הראשי לישראל הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א

כ"ג חשוון תשפ"א (10.11.2020) :

1. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה כי יש להתנגד בנחרצות למתן אפשרות לנשים להיבחן במסגרת הרבנות הראשית לישראל או להענקת חסות מטעם הרבנות הראשית לבחינות בהלכה שיעשו לנשים גם שלא במסגרתה. תפקידה של הרבנות הראשית מקדמת דנן הוא להוות מוסד המסמך רבנים ועל הרבנות הראשית להקפיד מאוד במסגרת זו בלבד, מבלי להביע עמדה ביחס להקמת מערך לימוד ובחינה בתחומים הלכתיים תחת מסגרת אקדמית או אחרת, בדומה למסגרות לימוד ובחינה במקצועות שונים ביהדות, שאין להן כל קשר לרבנות הראשית לישראל, זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מכך שהעתירה שנדונה יחד עם הליכים משפטיים נוספים המתנהלים בימים אלו, מהווה חלק ממגמה רחבה לקדם מטרות שעומדות בסתירה לרוח היהדות הנאמנה. כאמור, יש בפרצה זאת פגיעה אנושה במסורת ההסמכה העוברת מדור לדור וחובה עלינו כרבנות ראשית לעמוד בפרץ ולגדור את הפרצה, גם אם החוק יחייב יהיה השבתה של מערך הבחינות וההסמכה לרבנות שמקיימת הרבנות הראשית לישראל, או לחלופין ביטול ההטבות לנבחנים במישור התעסוקתי והכלכלי.
2. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב חננאל כהן מנהל מערך הכשרות והשמיטה במכון למצוות התלויות בארץ, כחבר ועדת השמיטה הממלכתית, המזכירות תפעל להביא את דבר ההחלטה לידיעת הנוגעים בדבר.
3. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרבנים דלהלן לשמש כיושבי ראש ועדות לבחירת רבני ישוב כמפורט להלן:
 - עבור בחירת רבנים במועצה האזורית מבואות חרמון ביישובים: שדה אליעזר ורמות נפתלי – הרב שמעון וקנין, רב אזורי, מועצה אזורית מבואות חרמון.
 - עבור בחירת רבנים במועצה האזורית גלבוע ביישובים: מגן שאול, גדיש ואדירים – הרב צחיאל וקנין, רב הישוב מלאה, מועצה אזורית גלבוע.
 - עבור בחירת רב במועצה האזורית חבל אשכול ביישוב שלומית – הרב מאיר בוסקילה, רב הישוב בת הדר, מועצה אזורית חוף אשקלון.
 - עבור בחירת רב במועצה האזורית לב השרון ביישוב עין ורד – הרב יוסף שלוש, רב אזורי, מועצה אזורית דרום השרון.
 - עבור בחירת רבנים במועצה האזורית באר טוביה ביישובים: בית עזרא ושתולים – הרב מאיר בוסקילה, רב הישוב בת הדר, מועצה אזורית חוף אשקלון.
4. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרבנים דלהלן לשמש כחברים בוועדות לבחירת רבני עיר, כמפורט להלן:
 - בני עיי"ש – הרב ציון כהן, רב העיר אור יהודה
 - גן יבנה – הרב שלמה בן עזרא, רב העיר מבושרת ציון
 - הרצליה – הרב דוד אוהיון, רב העיר אלפי מנשה
 - סביון – הרב יצחק לוי, רב העיר נשר וחבר מועצת הרבנות הראשית
 - כפר סבא – הרב יצחק לוי, רב העיר נשר וחבר מועצת הרבנות הראשית
 - רמת השרון – הרב מרדכי אברמובסקי, רב העיר זכרון יעקב

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד

תל אביב – הרב יצחק לוי, רב העיר נשר וחבר מועצת הרבנות הראשית
מטולה – הרב אליהו אילוז, רב העיר אור עקיבא
קרית מלאכי – הרב יוסף ישר, רב העיר עכו
רמת גן – הרב שלמה בן עזרא, רב העיר מבשרת ציון
מצפה רמון – הרב יוסף ישר, רב העיר עכו
חריש – הרב ציון כהן, רב העיר אור יהודה
ראש העין – הרב אליהו בר שלום, רב העיר בת ים
אליכין – הרב אליהו אילוז, רב העיר אור עקיבא

5. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות כחברים בוועדה הנ"ל את הרבנים דלהלן:

הרב שלמה בן עזרא, רב העיר מבשרת ציון – יו"ר הוועדה
הרב יוסף שלוש, הרב האזורי דרום השרון – חבר
הרב ציון כהן, רב העיר אור יהודה – חבר

6. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה להורות למנהל מחלקת בחינות והסמכה לגבש בצוותא עם היועץ המשפטי לרבנות הראשית תוך שיתוף חברי מועצת הרבנות הראשית: הרב יצחק רלב"ג, הרב יהודה דרעי והרב יעקב שפירא, טיוטת תבחינים בהתאם.

7. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לאשר כמוצע להלן ובהתאם לפניית הרב סאמין:

פגישות הדרכה:

1. פגישת הדרכה אחת שהיא פגישת חובה של הכלה עם מדריכה, למשך כשעתיים, בתיאום זמן נוח לשתייה ומיקום מוסכם לשתייה, ובהעדר מיקום מוסכם – במיקום שהמועצה הדתית מעמידה לצורך זה.
2. פגישת רשות עם החתן בפגישה הנ"ל, דבר זה נתון להחלטת בני הזוג. כלות רבות מעדיפות כי ההדרכה הראשונה תינתן ללא בני זוג כדי שיוכלו לדבר בחופשיות.
3. פגישות נוספות לכלה, לחתן או לשני בני הזוג הכל לפי רצון הצדדים לצורך הכנה לחיי הנישואים.

נושאי חובה:

1. הסברת תהליך טקס הנישואין והמשמעויות של כל חלק בטקס. ההדרכה מסבירה לזוגות מה כולל טקס החופה על שלביו השונים, מה מתרחש בכל שלב ומה נאמר בו בין אם על ידי הרב ובין אם על ידי אחרים, זאת במטרה לתאם ציפיות בין הצדדים.
2. בדיקת התאמת מועד הנישואין על פי ההלכה.
3. הסברת חוקי הטהרה של עם הנצח היהודי.

מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב יעקב אוהב-ציון, רב היישוב כרמל, כרב נותן כשרות של המועצה האזורית דרום הר חברון. מינוי זה הוא עד למינוי רב קבוע במקום.

8. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב ישי אליהו הללי כרב נותן כשרות במועצה המקומית עמנואל וכרב רושם נישואין בכפוף למעבר בחינה בנושא רישום נישואין, והכל עד לבחירת רב עיר קבוע במקום.

9. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לחדש את תוקפן של תעודות הכשירות לכהונת דיין בבית דין רבני אזורי שניתנו לרבנים דלהלן:

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד

הרב שמעיה טהבש
הרב אבישלום שמן
הרב יוסף שרעבי
הרב ישי שלמה מנחם
הרב שמעון ברוך הלוי גרבוז
הרב חנן מנחם גפני
הרב אלעזר ביטון

10. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב ישראל יאיר ביטון לכהן כרב רושם נישואין במועצה אזורית מגידו.

המינוי בכפוף לבחינה בעל פה ברישום נישואין בפני שני רבנים, מקרב חברי ועדת הנישואין בראשות כב' הרה"ג יצחק רלב"ג שליט"א.

מתווה זה של בחינה בעל פה חלף מבחן בכתב, כנדרש על פי נהלי מועצת הרבנות הראשית, הוא בהיתן נסיבות מיוחדות החלות במקרה זה, הנוגעות לכהונת הרב ביטון בפועל כרב רושם נישואין בעבר, ולאחר קבלת חוות דעת משפטית בעניין זה מטעם היועץ המשפטי לרבנות הראשית.

כמו"כ, מינוי זה הוא זמני עד לבחירת רב קבוע במקום ולמינויו כרב רושם נישואין.

11. קויימה חובת ההיועצות עם מועצת הרבנות הראשית לישראל, בהקשר לנוסח התקנות שבנדון, כמתחייב על פי חוק. מצורף הנוסח המאושר כנספח א' לפרוטוקול זה.

12. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה להוציא קריאה לציבור בעניין טבילת טהרה לנשים בימי הנגיף. מצורף כנספח ב' לפרוטוקול זה.

13. מועצת הרבנות הראשית לישראל, מכריזה על יום רביעי כ"ט אדר תש"פ (25.03.20), ערב ר"ח ניסן כיום תפילה עולמי עם תענית עד חצות היום להסיר את מחלת הקורונה מקרבנו.

על כל רבני הערים ורבני השכונות והקהילות בארץ ובעולם לקיים תפילות בבתי הכנסת ובמקומות התפילה במניינים של עשרה, עם הפרדה של שני מטר בין אדם לאדם. ניתן להוסיף מניינים גם בעזרת הנשים ובחדרים הסמוכים לבית הכנסת.

בישראל יש להתחיל את התפילה בשעה 16:30 אחה"צ (בדיוק). כמו כן יש להתענות מעלות השחר עד חצות היום, חולים ומי שקשה להם התענית יקבלו על עצמם תענית דיבור.

זמני התפילה: 16:30 תפילה. 17:30 תהילים. 18:00 קבלת עול מלכות שמים.

סדר התפילה: בני עדות המזרח – סליחות עם תקיעת שופר, עדות אשכנז – סדר יום כיפור קטן. ואח"כ תפילת מנחה, דברי חיזוק באמונה וביטחון, תפילת ערבית.

14. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה להאריך את כהונת הרב הראשי לחדרה, הרה"ג שמעון ביטון שליט"א, למשך חודשיים מיום החלטת המועצה הנזכר לעיל, על מנת לתת שהות לוועדה שמינתה מועצת הרבנות הראשית לצורך העניין, לקיים דיון ולגבש המלצה בנושא שתובא בהתאם לצורך, לאישור מועצת הרבנות הראשית.

15. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב חן סידה, רב מושב אחיטוב, לכהן כרב רושם נישואין ונותן כשרות בעיר רמת גן.

מינוי זה הוא עד למינוי רב קבוע במקום.

16. בהמשך לדיון שקיימה ועדת הכשרות שמטעם מועצת הרבנות הראשית לישראל בעניין ערר אסלאן נ' הרבנות הראשית לישראל, מחליטה מועצת הרבנות הראשית לישראל לקבל את המלצות ועדת הכשרות ולדחות את הערר. מצורפת כנספח ג' לפרוטוקול זה המלצות ועדת הכשרות כפי שהונחו בפני מועצת הרבנות הראשית.

17. בישיבתה מיום ט"ו חשוון תשע"ט (24.10.2018), החליטה מועצת הרבנות הראשית להסמיך את הרב יצחק לוי, רב העיר נשר, כנותן הכשר בעיר חיפה בבתי העסק שלגביהם הרב שמעון אלמליח, רבה של עתלית, שהוסמך על ידי מועצת הרבנות באותה ישיבה כרב נותן ההכשר העיקרי בעיר חיפה, נתון בניגוד עניינים.

במסגרת סבב טלפוני שנערך ביום י' אייר תש"פ (4.5.2020) בקרב חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל, אישרה מועצת הרבנות את הסמכתו של הרב יצחק לוי כרב נותן הכשר בעסקים המפורטים ברשימה המצורפת כנספח ד' לפרוטוקול זה, בתחום העיר חיפה ובכפוף למתווה המפורט במכתבו של הרב רפאל יוחאי, מנהל תחום אכיפה בכשרות ברבנות הראשית לישראל, המצורף כנספח ה' לפרוטוקול זה, וזאת על מנת להבטיח התנהלות תקינה של מערך הכשרות בעיר חיפה.

מובהר בזאת כי מעתה המוסמך ליתן הכשר לכלל בתי העסק המפורטים ברשימה הנ"ל הינו הרב יצחק לוי בלבד.

18. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב שלמה בן עזרא, הרב המקומי – מבשרת ציון, לכהן כרב רושם נישואין במועצה המקומית מבשרת ציון.

19. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב משה אמסלם, אב בית הדין הרבני אשדוד, לכהונת יו"ר ועדת המשמעת במקום הדיין, הרה"ג מנחם האגר שליט"א, שביקש לסיים את תפקידו כיו"ר הוועדה.

20. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לאשר לרב שלמה זלמן גרוסמן הארכת כהונה כרבה הראשי של העיר אלעד, עד גיל 75, וזאת בהתאם לתקנה 19(א)(1) לתקנות שירותי הדת היהודיים (בחירות רבני עיר), תשס"ז-2007.

21. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לאשר לרב מרדכי מלכא הארכת כהונה כרבה הראשי של העיר אלעד, עד גיל 75, וזאת בהתאם לתקנה 19(א)(1) לתקנות שירותי הדת היהודיים (בחירות רבני עיר), תשס"ז-2007.

22. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב אורי סמט, רב קיבוץ 'מגדל עוז', לכהן כרב רושם נישואין וכרב נותן הכשר במועצה המקומית אפרת.

מינוי זה הוא עד למינוי רב קבוע במקום או עד לפרישת הרב סמט מכהונתו כרב הקיבוץ, לפי המוקדם.

23. מועצת הרבנות הראשית לישראל מצטרפת לנוסח וסדר התפילה שחובר ע"י כב' הראשון לציון הרב הראשי לישראל הרה"ג יצחק יוסף שליט"א, נשיא מועצת הרבנות הראשית, לעצירת מגיפת הקורונה. מצורף כנספח ו' לפרוטוקול זה.

24. במטרה ללוות, בהיבט ההלכתי, את היערכות המדינה לקראת שנת השמיטה תשפ"ב הבעל"ט, מחליטה מועצת הרבנות הראשית לישראל למנות ועדת שמיטה הלכתית מטעמה, כמפורט להלן:

כב' הראשון לציון הרה"ר לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית, הרה"ג יצחק יוסף שליט"א - יו"ר
הרה"ג אליעזר שמחה וייס שליט"א - מ"מ יו"ר

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד

הרה"ג יעקב אריאל שליט"א - חבר
הרה"ג יצחק רלב"ג שליט"א - חבר
הרה"ג מרדכי נגארי שליט"א - חבר
הרב ישראל יאיר ביטון שליט"א - חבר ומרכז הוועדה

25. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לאשר את המלצת ועדת הכשרות בעניין מתן הכשר למהדרין לכבד אווז, כמפורט להלן:

החלטת הוועדה

הוועדה מחליטה לאשר שחיטת אווזים כשרים בדרגת למהדרין בהתאם לקריטריונים שהגיש הרה"ג אליעזר שמחה וייס שליט"א, חבר מועצת הרבנות הראשית וחבר ועדת הכשרות.

להלן הקריטריונים שנמסרו על ידי הרה"ג אליעזר שמחה וייס שליט"א לאישור שחיטת אווזים כמהדרין:

ישנם שני היבטים לדרישות:

- א. הדרישות הכלליות של מהדרין לאווז.
- ב. ההיבטים הקשורים לתהליך ההאבסה.

להלן פירוט הדרישות בנוגע לתהליך ההאבסה (באמצעות צינור הזנה):

1. חוות הגידול והפיטום יהיו במקום אחד.
2. המזון שבו מוזנים האווזים צריך להיות כזה שממזער את האפשרות לפגיעה בוושט. למשל, בישול גרגירי התירס באופן שלא יהיו בהם קצוות גסים וחדים, והם יהיו דייסתיים, ולא יהיו גרגירי תירס שלימים בתערובת.
3. ההאבסה צריכה להתבצע באמצעות צינור מסיליקון, ללא נקודות חדות. אין להשתמש בצינור מתכת.
4. זמינות משגיחים לביצוע ביקורות במקום הפיטום ועל אופן הפיטום.

להלן פירוט הדרישות לשחיטה, לבדיקה, למליחה, לפירוק ולהכנה לשיווק:

1. קצב השחיטה לדקה, לכל שוחט, לא יעלה על 4-5 אווזים בדקה.
2. בדיקת מקום השחיטה על ידי המשגיח.
3. בדיקת הוושט תיעשה במתכונת הרגילה.
4. בדיקת ראשים ושאריות דם באופן קפדני.
5. שחיטת מהדרין בלבד באותו היום שלא יתערבב סחורה בתהליך היצור ובציילר ההשריה והדחה.
6. סימון האריזה באמצעות הולוגרמה ממוספרת.
7. בדיקת סכין על ידי השוחט כל 5 אווזים.
8. הכבד ישווק "מוכשר בלבד" לאחר הוצאת וורידים וצלייה שיתבצעו במשחטה בלבד ע"י משגיח מומחה.

כל המשחטות שיעמדו בקריטריונים הנ"ל יוכלו לקבל את אישור הרה"ר לישראל לשחיטת אווזים מהדרין. יובהר כי השחיטה תתבצע באמצעות הצוותים הפועלים מטעם הרבנות הראשית בלבד.

26. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לאשר נוהל מתן תעודות הכשר למוצרי יבוא שניתן לגביהם אישור כשרות מגוף מוכר, כמפורט להלן:

רקע:

ישנם מוצרי מזון המיוצרים בחו"ל מטעם מותגים ידועים ומוכרים אשר ניתן עליהם אישור כשרות על ידי רב או גוף כשרות מוכרים מטעם הרבנות הראשית, וזאת למרות שנציגי הרב או הגוף לא קיימו בעצמם פיקוח מלא, באופן שגנתי, כפי שנדרש בנהלי הרבנות הראשית לישראל.

מדובר במוצרי מותגים הנמכרים כשהם סגורים וארוזים, שלמיטב הידיעה, נוכח אינטרסים מסחריים, מאפשרים יצרניהם רק לרב או לגוף כשרות מסוים גישה לאתר הייצור, ולעיתים רק לאתר ייצור ספציפי מקרב מספר אתרי ייצור של אותו מוצר. כמו כן, לנוכח אינטרסים מסחריים, עשויה רק כמות מסוימת מתוך הכמות שמתקיים לגביה פיקוח כשרותי, להיות מסומנת ככשרה, באופן שפוגע בתחרות ומקשה על צרכני כשרות לרבות בתי עסק המחזיקים בתעודת הכשר, לרכוש את התוצרת במחירים נמוכים יותר, כגון מיבואנים מקבילים.

בנסיבות אלו, התפתחה פרקטיקה לפיה רבנים או גופי כשרות הפועלים ברחבי העולם והמוכרים מטעם הרבנות הראשית לישראל נותנים אישורי כשרות בעד מוצרים חרף העובדה שהם לא ביקרו פיזית באתר הייצור לאחר שהגישה אליו נחסמה בפניהם כאמור. במקרים אלו, אישור הכשרות ניתן לאחר בדיקות ובירורים מקיפים שעורכים נציגי אותם רבנים או גופים ביחס לכשרות המוצר, ועל סמך מידע שהשיגו, גם אם באופן לא פורמלי.

הליך מתן תעודת הכשר למוצרים המוחזקים כשרים:

נוהל זה מתייחס למוצרי ייבוא המגיעים כשהם סגורים וארוזים, אשר ניתן בעדם אישור כשרות מטעם רב או גוף כשרות המוכר מטעם הרבנות הראשית הגם שנציגיהם לא קיימו פיקוח כשרותי מלא כנדרש על פי נהלי הרבנות הראשית.

נוהל זה יחול רק ביחס למוצרים שבעד מוצרים הזוהים להם ניתן אישור כשרות מטעם גוף מוכר על ידי הרבנות הראשית לאחר שנציגיו קיימו פיקוח כשרותי סדיר על ייצורם, ואם היו כמה אתרי ייצור לאותו המוצר - שמתקיים פיקוח כשרותי סדיר מטעם רב או גוף מוכר לפחות באתר אחד.

הגישה למחלקת הייבוא בקשה לתעודת הכשר בעד מוצר מסוים בהתבסס על אישור כשרות מטעם רב או גוף מוכר על ידי הרבנות הראשית שהצהיר כי לא קיים פיקוח כשרותי מלא על הליך הייצור, תפנה המחלקה אל הרב או הגוף כאמור ותבקש חוות דעת הלכתית ביחס לכשרות המוצר. הרב או הגוף יציינו בחוות הדעת את המידע, הנתונים והשיקולים הרלוונטיים שהובילו אותם למסקנה כי המוצר כשר, לשיטתם, חרף העובדה שלא ביקרו פיזית במפעל ולא קיימו פיקוח כשרותי כנדרש. בכלל זאת, יציינו הרב או הגוף את כל המידע המצוי ברשותם ביחס לרכיבי המוצר, הליך ייצורו והפיקוח הכשרותי הקיים לגביהם.

הרב או גוף הכשרות יציין בדו"ח מטעמו את ההיבטים בהליך הייצור ו/או בחומרי הגלם המרכיבים את המוצר שלגביהם לא היה באפשרות הרב/הגוף לפקח עליהם באופן ישיר. כמו כן, יציין הרב או הגוף כאמור, את הנימוקים לעמדתם כי המוצר כשר למרות שלא התקיים לגביו פיקוח כנדרש לפי נהלי הרבנות הראשית.

הבקשה בצירוף הדו"ח מטעם גוף הכשרות, ובצירוף עמדת הדרג המקצועי באגף הכשרות הארצי, תובא בפני ועדת הייבוא אשר תהיה רשאית לאשר מתן תעודת הכשר למוצר בהתבסס על האמור בדו"ח. אישרה ועדת הייבוא מתן תעודת הכשר למוצר, תנפיק מחלקת הייבוא תעודה כאמור למבקש.

יודגש, כי נוהל זה מתייחס לבחינה פרטנית של בקשה לתעודת הכשר עבור מוצר מסוים, ולא ניתן מכוחו לאשר באופן גורף מוצרים שלגביהם קיים צורך בפיקוח כשרותי.

27. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב ישראל יאיר ביטון, מנהל מח' נישואין בנוף הגליל, לכהן כרב רושם נישואין במועצה אזורית עמק יזרעאל.

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד

מינוי זה הוא עד למינוי רב אזורי קבוע בתחום המועצה האזורית עמק יזרעאל והסמכתו כרב רושם נישואין, או עד לסיום העסקת הרב ביטון כעובד המועצה הדתית נוף הגליל, לפי המוקדם מביניהם.

28. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב שלמה יוסף וייצן, רב הישוב פסגות, לכהן כרב רושם נישואין במועצה המקומית בית אל.

מינוי זה הוא עד למינוי כדין של רב קבוע במקום, או עד לסיום העסקת הרב וייצן מטעם המועצה הדתית או הרשות המקומית, לפי המוקדם מביניהם.

29. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לאשר לרבנים דלהלן כשירות לכהן כדיין בבי"ד רבני אזורי לאחר שעברו את כל הבחינות בכתב ובע"פ, ולאחר שוועדת הבחינות לדריגות שמטעם מועצת הרבנות הראשית המליצה להעניק להם תעודת כשירות לכהן כדיין. להלן שמותיהם:

הרב צבי דידי	הרב ירון כהן פור
הרב אוחיון דוד	הרב דורי יוסף
הרב פריד אלעזר אלימלך	הרב בעער יהודה
הרב זאבי נריה	הרב קולין אבישי
הרב שולמן ולדיסלב שבח	הרב יעקובוביץ יהונתן
הרב פניאל יעקב	הרב הלוי אוריאל
הרב בארי שלמה	הרב דיקשטיין שמואל
הרב עובדיה חיים	הרב יעיש יוסף דוד

30. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לאשר לרבנים דלהלן כשירות לכהן כרב עיר לאחר שעברו את מכסת הבחינות הדרושה בכתב, וועדת הבחינות לרבנות שע"י מועצת הרבנות הראשית המליצה לאשר להם כשירות לכהן כרב עיר. להלן שמותיהם:

הרב דוד זילברמן	הרב בלאושטיין אביגדור שמואל
הרב אבי קוזמן	הרב דוד ישראל חן
הרב משה שלתיאל	הרב מאיר פנחסי
הרב צבי יהודה לאו	הרב אברהם משה כהן
הרב יוסף חיים בן עזרא	הרב גרשון רובין
הרב דוד קדוש	הרב שלמה רוח
הרב בנימין לנג	הרב שוויכה מנחם מנדל
הרב ביטון אלעזר	הרב אהרון אברהם
הרב אדלשטיין אליהו אליעזר	הרב אבישי אבישלום איתמר
הרב האשל דב	הרב טיידי יצחק
הרב אליה שמעון	הרב בוטביקה ברוך
הרב עמרני שרון	הרב שידדה רחמים
הרב דרזי יצחק צח	הרב סיינה מרדכי
הרב מיכאל מושייב	הרב אסייג עדיאל
הרב ווסרמן חנוך הינר	הרב אוהד אהרון
הרב בן דוד שחר	הרב גינזבורג משה מרדכי
הרב גרמא עובדיה נתנאל	הרב דביר הראל
הרב הלוי אבנר	הרב בן נון יוסף
הרב גולדשטיין משה	הרב זבורוב זוהר
הרב איתם אביחי	הרב פנחס קדיש

31. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לחדש את תוקפן של תעודות הכשירות לכהונת דיין בית דין רבני אזורי שניתנו לרבנים דלהלן:

הרב מרדכי הייזלר
הרב יוסף טולדנו
הרב ישראל דוד שיינפלד
הרב אחיקם הלוי
הרב דוד בס
הרב יעקב טורג'מן

32. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לחדש את תוקף תעודת הכשירות לכהונת דיין בבית הדין הרבני הגדול של הרה"ג אחיעזר עמראני.

33. לקראת הסבב הטלפוני שנערך בקרב כבוד חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל ביום י"ז תמוז תש"פ (9.7.20), בין היתר, בנושא הנדון, הונחה בפני חברי המועצה ביום י"ד תמוז תש"פ (6.7.20), הצעה בנדון שחלקה האופרטיבי הוא כדלקמן:

1. "התבחינים שאישרה מועצת הרבנות לגבי בקשות שהוגשו לאחר מועד 14.3.19 יחולו גם על בקשות שהוגשו לפני כן.

2. לגבי רב צבאי פיקודי או חיילי המחזיק בתעודת "יורה יורה" שניתנה לו בעקבות 6 בחינות בכתב שעבר לפני יום 14.3.19, ובהן שלוש בחינות הליכה: שבת, איסור והיתר ונידה, יראו בבחינות אלו כמספקות לעניין סך הבחינות בכתב הדרוש על פי התבחינים. יתר התבחינים שאינם נוגעים לבחינות בכתב, יחולו עליו.

3. לגבי הרב ראב"ד, לאור הנסיבות המיוחדות שחלות בעניינו, מתבקשת מועצת הרבנות לאשר את המלצות הוועדה שמינה כב' הראשון לציון, לפיהן הוא יהיה זכאי לכשירות לרב עיר בהתבסס על 3 בחינות בכתב בנושאי הליכה: שבת, איסור והיתר ונידה".

במסגרת הסבב שנערך, אישרו חברי מועצת הרבנות הראשית, ברוב של 8 חברים, את הצעתו של כב' הרב יצחק רלב"ג שליט"א, חבר מועצת הרבנות הראשית, לפיה רבנים צבאיים פיקודיים או חייליים שהגישו בקשה למתן כשירות לרב עיר לפני יום ז' אדר ב' תשע"ט (14.3.19) ומלבד האמור בתקנות בחירות רבני עיר, נבחנו גם בבחינה אחת בכתב ובבחינה אחת בעל פה לפני ז' אדר ב' תשע"ט יהיו זכאים לקבלת כושר לרב עיר.

בהתייחס להחלטת מועצת הרבנות האמורה פנה היועץ המשפטי לרבנות הראשית, עו"ד הראל גולדברג, ביום כ"ב תמוז תש"פ (14.7.20), בשאלות הבהרה אודות תוכן ההחלטה במכתב שהובא בפני כבודכם. בהמשך למכתבו של עו"ד גולדברג, פנה הח"מ לכב' הרבנים חברי המועצה ביום כ"ג תמוז תש"פ (15.7.20), בבקשה לקבלת התייחסות חברי המועצה במסגרת סבב, להצעה הבאה:

"רב צבאי פיקודי או חיילי שהגיש בקשה לכשירות לרב עיר לפני יום 14.3.19 וסיים את שירותו הסדיר ברבנות הצבאית לפני המועד הנקוב לעיל, יידרש לעבור בהצלחה בבחינה בכתב בנושא איסור והיתר כתנאי לקבלת כשירות כאמור. מי שהגיש בקשה לפני 14.3.19 אך טרם סיים שירותו הסדיר במועד זה, יידרש להשלים הסמכה לתעודת "יורה יורה" כתנאי לכשירות לרב עיר".

במסגרת הסבב שנערך הביעו כל חברי מועצת הרבנות הראשית – 14 במספר – את עמדתם בסוגיה כדלקמן:

- 6 חברים אישרו את הצעת ההחלטה האמורה;
- 7 חברים הבהירו שמבחינתם בחינה בכתב בכל אחד מנושאי הבחינות לרב עיר עונה לדרישה;

- חבר מועצה אחד הבהיר שלטעמו, בחינה בכתב יכול שתתקיים בכל נושא שהוא, ואולם לכך יש להוסיף גם בחינה בעל פה בנושא איסור והיתר.

34. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לאשר הנחיות הלכתיות לטיפול בנפטרים ובקבורה כהמלצת וועדת כבוד המת שמטעמה, כמפורט להלן:

1. שמירת כבוד המת לאורך כל הטיפול בנפטר

- ז. כל הנוכחים ליד הנפטר אין להם לשוחח או לעסוק בדברים אחרים חוץ מהדרוש לצורכי המת.
- ח. יש להקפיד שהנפטר יהיה מכוסה כולו לאורך כל התהליך ולא יהיה מגולה. כל הטהרה תעשה בכבוד מתחת לסדין חוץ משעת הטלת תשעה קבין, מיד לאחר מכן יש לכסות את הנפטר בסדין. (אין להשתמש לכיסוי הנפטר בשום תחליף אחר שאינו אטום ולא רחב שמכסה את כל הנפטר).
- ט. הטהרה תתבצע ע"י אנשי חברה קדישא בלבד. אין לבצע טהרה בנוכחות אנשים זרים ובני משפחה.
- י. אין לבצע טהרה כשנפטר אחר נמצא בחדר הטהרה.
- יא. יש להקפיד על כך שדלת חדר הטהרה תהיה נעולה מבפנים כל שעת הטהרה.
- יב. אין להשאיר נפטר מחוץ לקירור או בחדר לא סגור ולא נעול וללא השגחה. (מצלמות לא נחשבות השגחה לעניין זה).

2. הליך הטהרה

- יא. הליך הטהרה לנפטר - נעשה ע"י שלושה גברים מטהרים לפחות, ולנפטרת אישה - ע"י שלוש נשים מטהרות לפחות.
- יב. יש להקפיד על הסרת כל חציצה מגוף הנפטר כגון: מדבקות, פלסטרים, משחות וכדומה.
- יג. רחיצה ראשונה של כל הגוף, רחיצה שניה עם סבון וספוג, לאחר מכן רחיצה חוזרת כולל הגב, בסדר המקובל: ימין שמאל מלמעלה למטה.
- יד. עשיית טהרת פנים והקפדה על המקסימום שאפשר שיהיה נקי.
- טו. הקפדה על פקיקה תמיד.
- טז. הקפדה על ניקיון גם מתחת לציפורניים.
- יז. נטילת ידיים ורגליים לנפטר כמקובל שלוש פעמים, על כל יד ורגל לסירוגין.
- יח. כל המטהרים והמטהרות ייטלו ידיים לסירוגין לפני הטלת התשעה קבין מים על הנפטר (יש להוריד את הכפפות לפני נטילת הידיים, כאשר הסרת כפפה אחת מעל כפפה קיימת איננה מועילה, אלא יש להוריד את שתי הכפפות וליטול ידיים).
- יט. הטלת תשעה קבין מים ראשו ורובו כשהנפטר בעמידה במקסימום שאפשר (לשם כך צריך בכל חדר טהרה שיהיה שולחן מתרומם חשמלי או ידני למקסימום עם רצועות לקשירת הנפטר באזור הברכיים ובחלק העליון שלא ייפול).
- כ. הטלת תשעה קבין תעשה עם מים ראויים לשתייה ולנטילת ידיים. יש לראות שכמות המים גדולה כ- 20 - 30 ליטר ושהכלי יהיה מכוון לשפיכה בפעם אחת על ראשו ורובו של הנפטר.

3. הלבשה

- ח. החברה קדישא תציע למשפחת הנפטר הידור בתכריכי פשתן.
- ט. יש להקפיד שהתכריכים יהיו נקיים.

- י. יש להקפיד על סדר ההלבשה המקובל מדור לדור, ימין ואח"כ שמאל וכו'. (כסדר הלבשה המופיע בגשר החיים).
- יא. יש להקפיד כשמשתמשים בתכריכי פשתן לא לערב סוג אחר של בד, לא כותנה ולא צמר גפן או משהו אחר, (לצורך זה יש לוודא שבחדר הטהרה תימצא כמות מספקת של פשתן גולמי - שערות לאינסטלציה) שבהם משתמשים לצורך פקיקה.
- יב. יש לזהות את הנפטר ע"י שני בני משפחה ולהקפיד שיחתמו על אישור זיהוי.
- יג. יש להסביר ולבקש מבני הנפטר לשים חול בעיניים של הנפטר. במידה ואין בנים לנפטר שיכולים לעשות זאת, אחד מעובדי החברה קדישא יעשה זאת.
- יד. יש להקפיד שהנפטר יהיה תמיד מובל עם הרגלים קדימה.

4. הקבורה

- י. הקבורה נעשית תמיד כאשר הרגלים של הנפטר מונחות לכיוון ירושלים.
- יא. בעת שמכניסים את הנפטר לקבר, יש להכניס קודם את הרגליים, ואח"כ את שאר הגוף.
- יב. הנפטר יונח על גבו, כאשר פניו כלפי מעלה.
- יג. לאחר הכנסת הנפטר לקבר יש להקפיד לפתוח את כל הקשרים ולהניח את הידיים בצדדים.
- יד. בכיסוי הקבר יש להתחיל מכיוון הראש של הנפטר לכיוון הרגליים.
- טו. יש להציע לבני הנפטר להשתתף במצוות הקבורה (כיסוי הקבר בעפר).
- טז. אנשים אחרים, שאינם בני הנפטר, הרוצים להשתתף במצוות הקבורה ולכסות את הקבר בעפר - אין למנוע זאת מהם.
- יז. יש להקפיד על כיסוי כל הקבר בעפר, והחזרת כל העפר שנחפר מהקבר.
- יח. לאחר סתימת הגולל, אין לפתוח את הקבר בשום פנים ואופן ללא אישור רב החברה קדישא או הרב המקומי ומבלי ליידע את נציג משפחת הנפטר.

האחריות לקיום הנחיות אלה חלה על החברה קדישא, ובכלל זאת, המועצה הדתית, מחלקת דת ברשות המקומית, לפי העניין, והכל תחת סמכות הרב המקומי.

יש לוודא שכל אנשי צוות הטהרה והקבורה יודעים ומכירים את ההוראות וההנחיות ההלכתיות לטיפול בנפטרים, אשר עליהם לקיימן במלואן.

במקרה והח"ק נתקלת בקשיים בביצוע אחת מן ההוראות הנ"ל, יש לעשות שאלת חכם.

"ועשית עמדי חסד ואמת" "ובלע המוות לנצח ומחה ה' אלוקים דמעה מעל כל פנים", אמן.

35. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה לאשר הנחיות לטבילת נשים עם מוגבלויות כהמלצת ועדת מקוואות שמטעמה, כמפורט להלן:

בפתח הדברים נקדים, שלאור הכרת המציאות במקוואות, גם עם מקוואות עם הנגשה עבור נשים עם מוגבלויות, קיים חוסר מודעות לאופן הטיפול והטבילה לקבוצת נשים אלו, ומחמת הפניות הרבות שהובאו לפנינו מאת רבנים וראשי מועצות דתיות והעוסקים במלאכת הקודש דהיינו הבלניות, נתבקשנו להעלות על הכתב את ההיבטים ההלכתיים בנושא, שהיא מעין תורה חדשה שלא דשו בה רבים מכיון שכל אופן הפתרונות לנשים אלו כמנוף וכו' נתחדש רק בדור האחרון.

ולכן הכשרת צוות הבלניות במקוה כזה היא חובה ואינה רשות, כפי שנפרט להלן, כל האמור להלן אינו כולל את הפרטים ההלכתיים שיש לדעת בנושא התיכנון והבניה ומיקום המקוה המונגש, שביארנו במ"א.

ההכנות

כו. כל ההכנות לטבילת טובלת עם מוגבלות-תעשינה ביתר מתינות, בהתחשבות מיוחדת לנסיבות... וחובה לאפשר זמן רב יותר להכנות לפני הטבילה, ולתכנן את הטבילה למצב שלא תפגע בפעילות השוטפת של שאר חלקי המקוה בטבילות הרגילות, כך שיהיה זמן רגוע לטבילת האשה המוגבלת, ומצד שני שלא תשתבש פעילות המקוה, וכמובן רגישות זו מונעת צער ובושה מיותרים.

כח. לוודא שאכן נעשו ההכנות לטבילה עד היכן שידם מגעת, רצוי שיהיה לבלנית חוזר הלכתי מסודר של תהליך הבדיקה אצל נשים אלו, וזאת בכדי לזכור ולדעת בקלות את הדברים שצריך לדעת לצורך טבילה כזו, ולחסוך אי נעימות מיותרת או צורך לחזור לטבילה נוספת, באם לא נעשו ההכנות כראוי.

כט. מן הראוי להתקשר ולתאם טבילה זו [לאשה עם מוגבלות] עם הבלנית, ואין בזה חשש משום הצנעת הטבילה, [ר' שו"ע י"ד סי' קצח ס' מח] משום שתיאום זה הוא לתועלת הסיוע לטובלת לטבול, וה"ה שמותר להסתייע בכל בירור הלכתי עם הרב קודם הטבילה.

ל. אם האשה המוגבלת מעוניינת בעזרה נוספת מהבלנית או מהמלווה, יש לאפשר זאת בצורה שתנעם לטובלת.

טבילה לאשה עם בעיות אוזניים

לא. אשה החוששת מחדירת מים לאוזנה בשעת הטבילה (ועלול לגרום לה בעיה רפואית), יש צורך שתטבול כשצמר גפן ספוג ב"שמן דגים" מוחדר לאוזנה הרגישה, ובכך יחסמו אוזניה מחדירת מים לתוכה, על כן חובה שבכל מקוה ש"מציא בקבוק "שמן דגים" וחבילת צמר גפן איכותי⁶. (נבדקת אפשרות נוספת של אטמי אוזניים העשויים מעור דג, או שאר חומרים שגידולם מן המים).

טובלת המחוברת לצינורות או התקנים חיצוניים

לב. במקרים בהם הטובלת זקוקה למזון או הנשמה באמצעות צינור המוחדר לגופן, ומגיעה לטבילה במקוה, והצינור מחובר אליה באמצעות מדבקה רפואית המוחלפת בכל כמה חודשים, מכיון שבמידה מסוימת מדבקה זו הופכת להיות חלק מגופה, ניתן להתיר לה לטבול עם המדבקה. (רק כשמדובר במדבקה רפואית כנ"ל ובמידה שלא ניתן להסיר את המכשיר בעת טבילתה).

צורת הטבילה

לג. על הבלנית לסייע לאשה המוגבלת ככל הנצרך, אם האשה המוגבלת זקוקה לעזרה בירידה למקוה, בין אם היא יורדת במדרגות, ובין אם היא זקוקה לכסא גלגלים/ מעלית/ מנשא.

לד. אם האשה יכולה לטבול בכוחות עצמה, הרי שעל הבלנית לעזור לה ככל הנצרך, ולהניח לאשה לטבול בכוחות עצמה. אבל אם האשה המוגבלת חוששת לטבול לבדה, ואפילו אם יכולה לטבול בכוחות עצמה, אך אומרת שאם תהיה הבלנית לצדה, זה יוסיף לה בטחון ורוגע, על הבלנית לעזור לה ככל הנצרך, עד שתרגיש האשה המוגבלת בטוחה, ותוכל לקיים את הטבילה ברוגע מוחלט.

⁶ שלא מוציא סיבים בעת ההשתמשות בו.

לה. לכן מומלץ שבמקרה יהיו מונחים בגדים/ חלוק וכדומה, לצורך הבלנית, על מנת שתוכל לרדת עם הטובלת לתוך מי המקוה, על מנת לתמוך ולעזור.

לו. אם האשה המוגבלת מבקשת שהבלנית תעזור לה ותחזיק בה בשעת הטבילה, הרי שלפני הטבילה על הבלנית להרטיב את ידיה במי המקוה לפני שתטביל את האשה, וזאת בכדי שיהיה חיבור של מים בין הבלנית לטובלת. דהיינו שאחר שהאשה כבר במים, תרפה ידה האחת ממנה, וכך ידיה ירטבו ממי המקוה, ואז תתפוס בידה הרטובה את האשה (ואם תופסת את הטובלת בשתי ידיה, תעשה כנ"ל גם לידה השניה), ולא תוציא ידה הרטובה מהמקוה לפני הטבילה, על מנת שלא יפסלו המים שעל ידיה כשמוציאה את היד מהמים⁷.

לז. הדבר העיקרי הוא שהטובלת תרגיש בטוחה בעצמה, ולכן על הבלנית לדעת ולזכור זאת, ולפי זה עליה לאחוז בטובלת.

לח. ולכן אם אפשר קצת להרפות את האחיזה בטובלת, על הבלנית לאחוז את הטובלת המוגבלת באופן רפוי (לא בחזקה) כדי שהמים יגיעו לכל חלקי גופה, ולא תהיה שום חציצה לטובלת.

לט. כאמור יש לגלות סבלנות רבה בעת הטבילת אשה עם מוגבלות לאור הקשיים שיש לנשים אלו עד הגעתם לטבילה, וכל תנועה או תזוזה יכולה להיות רגישה ובמקרים רבים להסב להם כאבים, וע"כ כך תמנע את בואה פעם נוספת למקוה..., ע"כ בקורס ההכשרה שיעברו בלניות אלו יצטרכו להדגיש נקודה זו בדגש מיוחד.

מ. לפני הטבילה, תדבר הבלנית עם הטובלת, מה ואיך נח לה הטבילה (על גבי כסא גלגלים/ על גבי מנוף וכדומה), ואיזו עזרה היא צריכה ורוצה, האם היא רוצה שהבלנית תכנס איתה למים, וכדומה.

מא. באופן זה תנהג הבלנית גם עם כלה הטובלת בפעם הראשונה או בפעמים הראשונות שלה והיא זקוקה לעזרה (וכן לתת לה את ההרגשה שהיא רצויה כאן).

טבילה בכסא גלגלים

מב. כאשר מדובר בבור טבילה רגיל שמורידים את האשה בכסא גלגלים⁸ (כגון שיש כבש לתוך בור הטבילה) או בכל צורה ידנית אחרת, כמובן הכל נעשה ע"י צוות נשים/ בלניות הנחוץ ע"פ דרגת המוגבלות של הטובלת, וחשוב ביותר להקפיד שלא להתחיל בתהליך הטבילה קודם ידיעת הפרטים ההלכתיים דלהלן-

מג. באם ישנה אפשרות, אין להטביל את האשה בעודה ישובה על הכסא ממש, אלא יש צורך להגביה אותה מעט מהכסא, כדי שלא תהיה חשש טבילה ע"ג כלים, וכן שלא תהיה חציצה למי המקוה (כלית ברירה, ניתן להניח על הכסא עור של דג שאין בו חשש חציצה, וכן מהווה הפסק בין הכלי לאשה, וכדלהלן).

(לאור בעיות רבות שיש בטבילה מסוג זה, השתדלנו בענין, ובסעיפים הבאים נתייחס למקוה משוכללת ע"י הורדת הטובלת במנוף וכו' ויש לשים לב לשינויים).

טבילה בעזרת מנוף/ מנשא

⁷ ובאופן שאי אפשר לבלנית להשאיר ידיה תוך מי המקוה, בדיעבד ניתן לסמוך על דעת המקילים, שבהרטיבה ידיה תחילה במי המקוה מהני [גם כשהוציאה ידיה מן המים].

⁸ בזמן האחרון איכשר דרא ויש כסא גלגלים שכולו מפלסטיק מחורר, ובדואי שבכחאי גוונא, אין להשתמש בכסא מקב"ט.

הקדמה

מד. לאור נתוני אמת שהתקבלו ממשרדי הביטוח לאומי על מקרים רבים של נשים עם מוגבלויות ומגיעותן ח"ו מלטבול (ואף יצר מצב זה בעיות של שלום בית), פנו אלינו מספר גורמים שנסיע בהדרכה והכונה ומציאת פתרונות הלכתיים בנושא כאוב זה, ולהביא קץ לסבלם של נשים רבות [כמה שניתן] ואכן בס"ד לאחר מאמצים רבים, עלה בידנו פתרון הלכתי מקורי כדי לאפשר לנשים אלו לטבול באמצעות מנוף חשמלי המוריד את הטובלת לתוך המקוה בעודה יושבת או שוכבת על מנשא [כיסא] המנוף, וזאת באמצעות "ציפוי" המושב, בדבר שגידולו מן המים. הציפוי היעיל והטוב ביותר שנבדק על ידינו הוא מעור של דג, שהוא דבר שגידולו מן המים⁹.

מה. דרך זו מקילה, גם על הטובלת, לפי שאין בזה בעית כלי/טומאה/חציצה וכו', ואף על הבלנית ומאפשרת טבילה בהידור ולתחילה לנשים עם המוגבלות, בכל סוגי דרגות הנכות, בצורה הבטוחה והנוחה והיעילה ביותר עפ"י ההלכה.

מו. עמל רב וזמן יקר הושקע במערכות אלו שיפעלו כיאות, ע"פ כל שיטות הפוסקים¹⁰, ובעיר מודיעין כבר הורכבה המערכת החדשה הנ"ל, בראשות רב העיר הרב אליהו אלתר והוכיחה את יעילותה בצורה נפלאה לכל הנצרכות לבוא לשערי המקוה ולקבל את השירות הנגיש והיעיל ביותר, וניתן להחכים מניסיון זה לשאר המקוואות.

מז. המעוניינים לבנות מקוה שכזה לטובת ציבור הטובלות, ולהקים בתוכו ציוד ומנוף חשמלי כדלעיל, ניתן להתייעץ עם ועדת המקוואות שע"י הרבנות הראשית לישראל, ולקבל הנחיות הלכתיות ברורות, הנחוצות בליווי תכנון ובנית והפעלת המערכות הנ"ל במקוה.

מח. המערכת המומלצת, היא מערכת הידראולית, ולא מנוף נייד או מנשא נייד, על מנת שיחשב כחלק מהקרקע.

הטבילה במנוף

מט. ישנם נשים מוגבלות הנעזרות במנוף רק על מנת להגיע למי המקוה, אבל הן טובלות בכוחות עצמן, – במקרה זה הטבילה מתבצעת בצורה הרגילה. ואם האשה מוגבלת בתנועתה ואינה יכולה לטבול כרגיל, אז הפרטים כנאמר לעיל.

נ. אם האשה אינה יכולה לקום מהמנוף ולטבול לבד, הרי שאז הטבילה תתבצע בעודה ישובה על המנוף, וכדלהלן.

נא. לפני ישיבת האשה על הכסא/מנשא, תפרוס הבלנית את עור הדג על מושב הכסא.

נב. כשמגיע הכסא לגובה הראוי לטבילה, תתרומם מעט הטובלת (אם יכולה לעשות זאת), וזאת על מנת שיכנסו המים בינה לבין המושב. ויכולה לעשות זאת לסירוגין, דהיינו קודם צד ימין ואח"כ צד שמאל, מעט קדימה, ומעט אחורה, וכך יכנסו מי המקוה מתחתיה בכל המקומות.

36. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה למנות את הרב דוד שלום צדקה, רב העיר פרדס חנה – כרכור, לכהן כרב רושם נישואין וכרב נותן הכשר בעיר חדרה.

מינוי זה הוא עד למינוי רב קבוע במקום או עד לפרישת הרב צדקה מכהונתו, לפי המוקדם.

⁹ ואינו מעובד, אלא מקורי ביבוש מיוחד שנעים השמוש בו, [גם אינו ניכר שהוא עור של דג, ואין בו ריח רע וכו'], וזה הידור גם לשיטת החזו"א, עיין מש"כ בזה באורך בחידו"ת.

¹⁰ בדורות עברו, ויבדלחט"א בני זמננו שליט"א, ראה באורך בקונטרס המצורף, בהיות שבעניני טבילה ומקוה תלוי טהרתן של ישראל, ויש להדר למיעבד אליבא דכו"ע, ע"ש.

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד

37. מועצת הרבנות הראשית לישראל מחליטה להאריך את כהונת הרה"ג שמעון ביטון שליט"א, רב העיר חדרה, לארבעה חודשים, עד לתאריך י"ט טבת תשפ"א (3.1.2020) בהתאם להמלצות ועדת הרבנים המצורפות כנספח ז' לפרוטוקול זה.

38. בהמשך לדיון שקיימה ועדת הכשרות שמטעם מועצת הרבנות הראשית לישראל בעניין ערר א.ס.ט. סופר פודס בע"מ (עבור היבואן חב' שופרסל בע"מ) נ' הרבנות הראשית לישראל, מחליטה מועצת הרבנות הראשית לישראל לקבל את המלצות ועדת הכשרות ולדחות את הערר שהוגש.

מצורפות כנספח ח' לפרוטוקול זה המלצות ועדת הכשרות כפי שהונחו בפני מועצת הרבנות הראשית ואושרו על ידה.

יצחק דניאל
מזכיר המועצה

יצחק יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא מועצת הרבנות הראשית

תקנות הדיינים (סדרי דין בבתי הדין הרבניים בעת מצב חירום מיוחד), התש"ף-2020

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 13 ו-27(1) לחוק הדיינים, התשט"ו-1955,¹ ובתוקף הסמכויות הנתונות לי על פי דין, בהסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול, בהתייעצות עם חבר הדיינים של בית הדין הרבני הגדול ומועצת הרבנות הראשית לישראל, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות 1. בתקנות אלה –

"בית דין" – בית דין רבני אזורי ובית הדין הרבני הגדול;

"מצב חירום מיוחד" – מצב שבו נשתבשו סדרי החיים התקינים במדינה או בחלק ממנה מחמת מצב הביטחון, מחמת חשש ממשי לפגיעה חמורה בבריאות הציבור או מחמת פגע טבע, ובשל כך לא ניתן לקיים פעילות שגרתית בבתי הדין;

"ראש בית הדין" – כל אחד מאלה, לפי העניין:

(1) לגבי בית הדין הרבני הגדול – נשיא בית הדין הרבני הגדול או דיון אחר של בית הדין הרבני הגדול שהנשיא קבע לכך;

(2) לגבי בית דין רבני אזורי – ראש אבות בית דין רבני אזורי שבו הוא מכהן, ואם אין בבית הדין ראש אבות בית דין – אב בית הדין הרבני האזורי שבו הוא מכהן; מכהנים בבית דין רבני מספר אבות בית דין, יהיה ראש בית הדין הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה הקשיש שבהם.

2. (א) תקנות 3 עד 5, כולן או מקצתן, יחולו על בתי הדין, כולם או מקצתם, אם פרסם השר לשירותי דת הודעה על כך בשל מצב חירום מיוחד (להלן בתקנות שעת חירום אלה – ההודעה).

(ב) תחולתן של התקנות כאמור בתקנת משנה (א) תהיה מן המועד שנקבע בהודעה, אף אם קדם לפרסומה ברשומות, ועד למועד שייקבע.

(ג) פרסום הודעה כאמור בתקנת משנה (א) ייעשה, סמוך ככל האפשר למועד חתימתה, באתר האינטרנט של בתי הדין הרבניים, וכן בשידורי רדיו או טלוויזיה או בשני עיתונים יומיים וכמו כן ייעשה ברשומות; הנוסח שפורסם ברשומות הוא המחייב אף אם קדם לו פרסום בדרך אחרת.

¹ התשט"ו, עמ' 68; התשס"ד, עמ' 295; התשע"ג, עמ' 38.

עניינים שבהם יקוימו הליכים 3. (א) בתקופת תוקפה של ההודעה יקוימו דיונים רק בעניינים המפורטים להלן:

(1) בקשות לסעדים זמניים שנועדו לשמר מצב קיים, לרבות צו לעיכוב יציאה מן הארץ וסעד דחוף לעניין שהות ילדים;

(2) בקשות לסעד דחוף המנויות בתקנה 12(א) לתקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ו–2016²;

(3) בקשות דחופות לפי חוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז–1956³;

(4) בקשות דחופות לשם מניעת עיגון לפי חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג–1953⁴;

(5) הליכים לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א–1991⁵, ולפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב–2001⁶;

(6) בקשות דחופות לבירור יהדות כשכבר נקבע מועד קרוב לעריכת הנישואין.

(7) סידור גט שכבר נקבע לו מועד ערב כניסתה לתוקף של ההודעה.

(ב) הדחיפות לעניין תקנת משנה (א)(3), (4) ו-(6) תיקבע בידי ראש בית הדין.

(ג) מועד דיון בעניין שאינו מן העניינים המפורטים בתקנת משנה (א), שנקבע לתקופת תוקפה של ההודעה – בטל; מועד דיון לעניין כאמור ייקבע מחדש לאחר תום תקופת תוקפה של ההודעה.

(ד) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי ראש בית הדין, מטעמים שיירשמו, לקבוע כי הליך מסוים הנמנה עם העניינים המפורטים בתקנת משנה (א) לא יידון, או שהליך מסוים שאינו נמנה עמהם – יידון.

² ק"ת התשע"ו, עמ' 1580.

³ ס"ח התשט"ז, עמ' 40.

⁴ ס"ח התשי"ג, עמ' 165.

⁵ ס"ח התשנ"א, עמ' 138.

⁶ ס"ח התשס"ב, עמ' 6.

4. הארכת מועדים תקופת תוקפה של ההודעה לא תבוא במניין הימים לעשיית דבר שבסדרי דין או בנוהג, שנקבעו בחיקוק או שקבע בית הדין, ובכלל זה מניין ימי תקופת עיכוב ההליכים בהתאם לחוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ה–2014,⁷ אלא אם כן קבע בית הדין אחרת בהחלטה, מטעמים מיוחדים שיירשמו.
5. אגרה אגרה שיש לשלמה, לפני תחילת הליך, לפי תקנות הדיינים (אגרות), התשי"ז–1957,⁸ יידחה תשלומה עד תום תקופת תוקפה של ההודעה, אם הוגשה יחד עם פתיחת ההליך בקשה לכך.

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת תקנות אלו היא להתאים את נוהלי הפעילות של בתי הדין הרבניים לאירועי חירום במדינת ישראל.

⁷ ס"ח התשע"ה, עמ' 116.
⁸ ק"ת התשי"ז, עמ' 1580.

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד, כ"א אדר, תש"פ, 17 מרץ, 2020

שה' - 359.שפ

2-19-9-867/פ'

טבילת טהרה לנשים

בימים אלו עם המאבק נגד נגיף הקורונה הגיעו אל שולחנו שאלת טבילת נשים לטהרתן.

לאחר שבררנו את הנושא, בהתייעצות עם הנהלת משרד הבריאות, עולה כי מקוואות הטהרה עומדים בכל התנאים הנדרשים ואין כל חשש חלילה להיפגע או להדבק. המקוואות מחוטאים ומפוקחים כראוי.

הגיע אלינו מידע שיש מי שרוצה להורות שאין צורך בימים אלו להיטהר ע"י טבילה במקווה ובפיו הצעה שבתנאים מסוימים אין צורך לטבול במקווה טהרה אלא אפשר גם בדרך אחרת.

ראינו את אשר כתב והננו להביע את דעתנו, דעת תורה, שאין להעלות על הדעת אפשרות כזאת. מאז ומעולם היו כאלה שהביעו דעתם הנפסדת בנושא חשוב זה, ורצו לומר שלכאורה אין הבדל בין "מקוה טהרה" או מים שאובים באמבטיה בבית, ועוד ניסו לחזק טענתם שאמבטיה בבית הגיינית יותר.

על נשות ישראל לידע כי אין בטבילה באמבטיה או בבריכה שום טהרה, כל הרעיונות של כמות מים גדולה טובים רק לנקיון והגיינה ומי שעושה כן נשארת עדיין בטומאתה. עליה לדעת שכל עוד לא טבלה במקוה כשר הרי היא כנידה גמורה ואסורה לבעלה. טהרה כהלכתה היא כהוראת השולחן ערוך וכמסורת ישראל.

יודעים אנו את מסירות הנפש של נשות ישראל על שמירת טהרת הבית ואנו מחזקים בזאת את ידיהן, המשיכו לשמור על קיום ההלכה כראוי ואל תשעו אל דברי שקר והצעות שוא, כי בנפשנו הדבר.

דוד לאו

הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הרבני הגדול

יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל
נשיא מועצת הרבנות הראשית

חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל

הרב שמעון אליטוב	הרב יצחק פריץ	הרב רצון ערוסי
הרב יעקב רוז'ה	הרב יצחק רלב"ג	הרב יצחק גרוסמן
הרב אליעזר שמחה וויס	הרב יעקב שפירא	הרב שמואל אליהו
הרב יהודה דרעי	הרב אייל קרים	הרב יצחק לוי

ערר לפי סעיף 12 לחוק איסור הונאה בכשרות, תשמ"ג-1983

1. י. אסלאן שיווק בע"מ – ח.פ. 513345025

2. יונס אסלאן ת.ז. 25888728

על ידי ב"כ יוסף ישורון ושות' – עורכי דין

(להלן – העוררים)

-נגד-

הרבנות הראשית לישראל

המלצת ועדת הכשרות שמטעם מועצת הרבנות הראשית לישראל

1. ביום ב' טבת תש"ף, 30.12.2019, קיימה ועדת הכשרות דיון בערר בנוכחות הרב אליהו אילוז, רב העיר אור עקיבא והמופקד על מתן הכשר במסגרת הרבנות לכשרות ארצית, נציגי הרבנות לכשרות ארצית, העוררים וב"כ ונציגי אגף הכשרות הארצי.

רקע

2. העוררת מפעילה מרכול תחת השם המסחרי "שוק פייסל הגדול" המכיל מחלקת פירות וירקות. המרכול מצוי על כביש עכו-נהריה בכניסה ליישוב הערבי מזרעה, ועל מתן ההכשר באזור גיאוגרפי זה מופקד הרב אליהו אילוז, רב העיר אור עקיבא במסגרת הרבנות לכשרות ארצית.
3. בית העסק מבקש להחזיק בתעודת הכשר למחלקת הפירות והירקות שלו שהיא חלק בלתי נפרד מן המרכול. בית העסק פותח שעריו בשבת.
4. בעבר ניתנה תעודת הכשר למחלקת הפירות והירקות במרכול מטעם הרבנות לכשרות ארצית, ואולם מאז שנת 2015 לא ניתנה למחלקה זו תעודת הכשר.
5. הסרת ההכשר בשנת 2015 באה בעקבות ישיבה שהתקיימה בהשתתפות נציגי אגף הכשרות הארצי ונציגי הרבנות לכשרות ארצית, בה סוכם להסיר את ההכשר על רקע נהלי הרבנות האוסרים על מתן הכשר לבית עסק באופן חלקי. הסרת ההכשר באה גם על רקע של טענות לאפליה של עסקים אחרים בעלי מאפייני דומים שסורבו למתן הכשר וגם על רקע שימוש במצגים כשרותיים ברחבי המרכול בניגוד לדין ובאופן חוזר ונשנה, תוך חשש להטעיית הציבור.

טענות העוררים

6. העורר ועובדיו הם מוסלמים ולכן לטענתו אין מניעה להעניק הכשר למקום הגם שהוא פתוח בשבת.

7. לטענת העוררים, מאז הקמת העסק בשנת 1999, ניתנו להם תעודות כשרות למחלקת הפירות והירקות והם חייבו את כלל הספקים שלהם, הסיטונאים בשוק הסיטונאי של חיפה המוכרים להם סחורה להחזיק בתעודות כשרות. במשך למעלה מ-19 שנים, וגם היום, מעסיקה העוררת משגיח כשרות.
8. העורר טוען כי הנו הקניין הגדול ביותר של תוצרת חקלאית בצפון, וכי פעל רבות לכך שגם לספקיו תהיה תעודת הכשר.
9. לטענת העוררת, קיים הסכם חריג בעניינה בינה לבין הרבנות לכשרות ארצית, לפיו תינתן לה תעודת הכשר חלקית. על פי ההסכם, לא יהיו מוצרים ללא הכשר במרכול אלא במתחם נפרד, וכמו כן, מורה ההסכם כי המחלקות הפעילות כגון מעדנייה ייסגרו בשבת.
10. לטענת העורר, הוא שומר, על פי דרישת הרבנות לכשרות ארצית, גם ביתר מחלקות המרכול שאינן חוסות תחת כנפי תעודת הכשרות, על כשרות המוצרים, ומקפיד להימנע מהפעלתן של המעדנייה והמאפיה בשבתות ובמועדי ישראל.
11. העוררים מדגישים כי, במידת הצורך, הם מתחייבים להעסיק משגיח כשרות אשר יפקח על הנעשה בבית העסק גם ביום השבת.
12. לטענתו, המשגיח שעבד במקום ופיקח על הכשרות, קלט בימי שישי תוצרת בכמות כפולה על מנת שלא לקלוט תוצרת בשבת. לטענתו, אין קליטה של סחורה בשבת. במהלך השבת, המשגיח אינו פועל במקום.
13. העורר טוען כי לא השתנה דבר בעסק במהלך השנים, אלא רק שהעסק גדל והתרחב באופן משמעותי.
14. לדברי העורר, הרבנות בעבר ראתה מול עיניה את הנסיבות המיוחדות של העסק ולכן אישרה את מתן ההכשר, ועכשיו לא ניתן להשתחרר מהסכם זה.
15. העורר טוען כי גם אם הרבנות המוסמכת שינתה מדיניותה במובן זה שאינה מוכנה עוד להעניק הכשר לעסקים הפתוחים בשבת, או להעניק הכשר באופן חלקי בעד פעילות מתוחמת ומגודרת, היה על הרבנות לעדכן את בעלי העסק בדבר שינוי המדיניות, ולאפשר תקופת מעבר.
16. באשר לטענת השיהוי, השיב העורר כי לפחות עד שנת 2017 התנהלה הידברות מול גורמי הרבנות הראשית לישראל בנדון.
17. העורר מציין כי ישנם מקרים בהם ניתנת תעודת הכשר לעסקים הפתוחים בשבת כגון בתי מלון ומסעדות מסוימות.
18. העורר הדגיש את חוסר התקינות, לשיטתו, שבאופן הסרת תעודת ההכשר מבית העסק ודבר פרסומה ברבים. לטענתו, ההכשר הוסר ממנו באופן פתאומי ללא שימוע כדין.
19. העוררים הדגישו כי הם נכונים לפעול בהסכמה ככל שיידרש, באופן הגיוני וסביר, לחידוד האבחנה בין המרכול למחלקת הפירות והירקות שלו לרבות הצבת שלטי אזהרה בגודל, נוסח ומיקום שייקבעו. כמו כן, הם הביעו נכונות להציב שילוט מתאים לצד המוצרים שאינם כשרים המוצגים למכירה במתחם המרכול.

20. הרב אילוז, המופקד על מתן הכשר באזור בו שוכן בית העסק, אומר שהמדיניות של הרבנות לכשרות ארצית היא שלא לתת הכשר לעסקים הפתוחים בשבת. עוד הבהיר הרב אילוז כי העורר כלל לא פנה אליו בעניין תעודת ההכשר אלא פנה ישירות למועצת הרבנות הראשית בהגשת ערר. הסרת התעודה מטעם הרבנות לכשרות ארצית בשנת 2015 נעשתה בטרם מונה הרב אילוז כרב המופקד על מתן הכשר במסגרת 'הרבנות לכשרות ארצית'.

דיווח נציגי אגף הכשרות הארצי

21. במהלך הדיון הבהירו נציגי אגף הכשרות הארצי ברבנות הראשית כי ההכשר שהיה בעבר למחלקת הפירות והירקות במרכול לא הוסר בפתאומיות, אלא לאחר מספר ביקורות, שבהן נמצא שהוצגו במרכול בניגוד לחוק תעודות כשרות מצולמות ביחס למוצרי עוף ומעדניה, ורק לאחר שבעלי המקום לא שיתף פעולה לאורך זמן.

החלטת הועדה

22. העורר מבקש להחזיק בתעודת הכשר אך ורק למחלקת הפירות והירקות, המהווה חלק בלתי נפרד מן המרכול, ולאפשר לו לפתוח את שערי המרכול בשבת.
23. יש לציין, כי הערר מתייחס להחלטה שניתנה בשנת 2015 להסיר את תעודת ההכשר מתוצרת הפירות והירקות במרכול. על רקע האמור, תמוה מאד עיתוי הגשת הערר בשיהוי ניכר מאד. העוררים אמנם ציינו כי התקיימה הידברות בנושא עד שנת 2017 עם נציגי הרבנות הראשית, ואולם גם מאז חלפו למעלה משנתיים.
24. הערר הוגש נגד הרבנות הראשית לישראל. הגורם המוסמך למתן הכשר בבית העסק הוא הרב אליהו אילוז, רב העיר אור עקיבא והמופקד על "הרבנות לכשרות ארצית" ולא הרבנות הראשית לישראל.
25. המקרה דנן מעורר שתי סוגיות עיקריות. האחת, מתן הכשר לבית עסק באופן חלקי, כלומר על פעילות מסוימת מתוך כלל פעילות בית העסק הנערכת במתחם אחד, והשנייה, מתן הכשר לבית עסק הפתוח בשבת.

מתן הכשר לבית עסק באופן חלקי

26. בערר מבוקש, למעשה, מתן הכשר לפעילות מסוימת מתוך פעילות המרכול שאינו כשר. הואיל ומחלקת הפירות והירקות הינה חלק בלתי נפרד מתוך המרכול, מטבע הדברים, קיים חשש כי מתן הכשר למחלקה אחת עשוי להוביל להטעיית הציבור שיסבור כי כלל בית העסק כשר, ולא היא. מניעת הטעיית הציבור שומרי הכשרות הינה שיקול ליבה הנתון בסמכותו של רב נותן הכשר, אשר רשאי לסרב למתן ההכשר, ככל שהוא סבור כי מתן ההכשר יכול להוביל להטעיית הציבור. עניין זה קיבל הכרה גם בפסיקת בתי המשפט (ר' לדוגמא פסיקת בית המשפט בבג"ץ 22/91).

27. איסור על מתן הכשר באופן חלקי מקבל ביטוי אף בנהלי הכשרות של הרבנות הראשית לישראל (נהלי רשתות שיווק) הקובעים כי:

“אין לתת תעודת כשרות חלקית (לחלק מהמחלקות בסניף) ולהותיר מחלקות אחרות ללא פיקוח כשרותי. תעודת הכשרות חייבת לכלול את כל המחלקות ואת כל מרכיבי הכשרות...”

28. הוועדה אינה רואה כל הצדקה לחרוג מנהלי הרבנות הראשית לעניין זה.

29. למעלה מן הצורך, יש להביא בחשבון, בהקשר זה, גם את הממצאים שעליהם דיווחו נציגי אגף הכשרות הארצי לפיהם במרכול נמצאו בעבר במסגרת ביקורות שנערכו במקום, מצגי כשרות שלא כדין, המתייחסים למוצרי בשר הנמכרים במרכול ולמוצרים הנמכרים במעדנייה. יודגש, כי אין מדובר במעשה חד פעמי אלא בהתנהלות חוזרת ונשנית של העוררים.

יובהר, כי די בנימוק המפורט לעיל בדבר אי אפשרות למתן הכשר באופן חלקי למרכול כדי להביא לדחיית הערר. יחד עם זאת, למעלה מן הצורך, אנו רואים לנכון להתייחס גם להיבט מתן הכשר לבית עסק הפתוח בשבת כמפורט להלן.

מתן הכשר לבית עסק הפתוח בשבת

30. אין זו הפעם הראשונה בה נדון בפני הוועדה ערר הדן במתן הכשר לבית עסק הפתוח בשבת. לאחרונה, ביום י"ט תמוז תשע"ט, 22.7.2019, החליטה מועצת הרבנות הראשית, במסגרת דיון בערר שהגישה מסעדה שביקשה לפתוח שעריה בשבת (להלן – ערר ודעי), לאמץ אל המלצות ועדה זו לפיהן אין מקום לאפשר פתיחת בית עסק המחזיק בתעודת הכשר, בשבת.

31. היבטי הכשרות הנוגעים לתוצרת פירות וירקות מתמקדים בהפרשת תרומות ומעשרות ובפיקוח כי הפירות אינם ערלה.

32. הסיכון העיקרי שטומנת בחובה פתיחת בית העסק שבבעלות העוררים בשבת, הוא שבית העסק יקלוט תוצרת פירות וירקות שאינה מפוקחת כשרותית בשבת לבית העסק, ואשר לא הופרשו ממנה תרומות ומעשרות או שהיא ערלה. במהלך השבוע, מועסק משגיח כשרות באופן סדיר והוא שאחראי על קליטת התוצרת והפיקוח הכשרותי עליה, ואולם בשבת בהעדר משגיח כשרות, לא ניתן לקיים פיקוח כשרותי אודות תוצרת הנקלטת בשבת בבית העסק.

33. אף אם בעל העסק נכון להעסיק משגיח כשרות בשבת בבית העסק, הוועדה סבורה כי פתרון זה אינו אפשרי במקרה דנן. הצבת משגיח בשבת בבית עסק, שמתקיימת בו פעילות מסחרית ענפה ביום השבת, תוך חילול שבת, עלול להוות פגיעה ברגשותיו של המשגיח אשר יידרש במסגרת תפקידו להסתובב ולפקח במהלך השבת בבית העסק, בניגוד למצפוננו ולאמונתו. באופן עקרוני, הרבנות הראשית אינה יכולה להסכים להצבת משגיחים בשבת בבתי עסק שעיקר פעילותם כרוך בחילול שבת, באופן שסביבת העבודה של המשגיח עומדת בסתירה לאמונתו ולתפיסת עולמו.

34. אמנם, יש ליתן משקל לכך שבעל העסק אינו יהודי, וכפועל יוצא מכך בית העסק הפועל בשבת אינו בבחינת מחלל שבת ואולם רבים מקהל הלקוחות, גם בשבת, הם יהודיים ומשכך אין נפקא מינה דווקא לדתו של בעלי העסק.

35. במאמר מוסגר, יאמר כי על זה ממש התאונן בספר נחמיה (יג, טו והלאה): "בַּיָּמִים הַהֵמָּה רָאִיתִי בִּיהוּדָה דִּרְכִּים-גִּתּוֹת בְּשַׁבָּת וּמִבִּיָּאִים הָעֲרָמוֹת וְעֹמְסִים עַל-הַחֲמָרִים וְאֶף-זֵּין עֲנָבִים וְתֵאֲנִים, וְכָל-מִשָּׂא, וּמִבִּיָּאִים יְרוּשָׁלַם, בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת; וְאֶעִיד, בַּיּוֹם מִכָּרֶם צִיד. וְהַצָּרִים יָשְׁבוּ בָּהּ, מִבִּיָּאִים דָּאָג וְכָל-מִקָּר; וּמוֹכְרִים בְּשַׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה, וּבִירוּשָׁלַם. וְאֶרִיבָה, אֶת חֲרֵי יְהוּדָה; וְאֶמְרָה לָהֶם, מִה-הַדָּבָר הַרְעָה זֶהָ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים, וּמַחֲלִלִים, אֶת-יּוֹם הַשַּׁבָּת. הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ, אֲבֹתֵיכֶם--וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ אֶת כָּל-הַרָעָה הַזֹּאת, וְעַל הָעִיר הַזֹּאת; וְאַתֶּם מוֹסִיפִים חֲרוֹן, עַל-יִשְׂרָאֵל, לְחַלֵּל, אֶת-הַשַּׁבָּת". כלומר שהנכרים - הצורים - היו מביאים סחורה ומוכרים לבני עמנו, ועל זה הוא מביע את כאבו.

36. ועדת הכשרות מודעת לפסיקת בית המשפט שניתנה בעבר בעניין גדרי סמכותו של הרב נותן ההכשר בשים לב לסעיף 11 לחוק איסור הונאה בכשרות לפיו במתן הכשר יתחשב הרב בדיני הכשרות בלבד. ברי, כי השגחת הכשרות היא האמצעי להבטיח את יישום דיני הכשרות ונהלי הכשרות בבית העסק. בנסיבות שבהן לא ניתן להציב בעסק משגיח כשרות, אין ודאות יש יישמרו דיני הכשרות וממילא לא ניתן להעניק תעודת הכשר לבית העסק.

37. בדיון הזכיר ב"כ העורר, בהקשר לאמור, את פסיקת בית המשפט בבג"ץ 465/89 רסקין נ' המועצה הדתית ירושלים, שעסק בדרישת רב נותן הכשר שלא לקיים מופעים בלתי צנועים בבית אוכל המחזיק בתעודת הכשר. הוועדה סבורה כי בכל הכבוד הראוי, אין הנדון דומה לראיה. כעולה מפסק הדין האמור, הוצע במהלך הדיון בבית המשפט, כי המופעים הנזכרים יתקיימו בזמנים בהם לא מוגש אוכל או לאחר תום הארוחה באופן שלא יפגע ביכולת המשגיח למלא את תפקידו. במקרה דנן, עצם הצבת משגיח במקום שפתיחתו והפעלתו בשבת כרוכה בחילול שבת לכל דבר ועניין, היא בלתי אפשרית.

38. אף אם לא היה קושי בעצם שיבוץ משגיח בשבת בבית העסק, הוועדה רואה קושי בהעדר הפיקוח בשבת על פעילות משגיחי הכשרות. כידוע, מערך הכשרות המוסדי פועל כך שמעל משגיח הכשרות המוצב בבית העסק, מועסק מטעם המועצה הדתית מפקח כשרות המופקד על עשרות בתי עסק, שמתפקידו, בין השאר, לוודא שמשגיחי הכשרות נוכחים בבית העסק ומבצעים את תפקידם. מעל מפקחי הכשרות ברשות המקומית עומד, לרוב, מנהל מחלקת כשרות, ומעליו הרב נותן ההכשר, הנושא באחריות למערך הכשרות המוסדי המקומי, אחריות המשתקפת בתעודות ההכשר בחתימתו המוצגות בכל בית עסק כשר. הפיקוח מצד מפקחי הכשרות הוא הכרחי לקיומה התקין של מערכת הכשרות. בשבת, ככלל, המגזר הציבורי שובת, מלבד שירותים חיוניים כמו מערכות הביטחון, הבריאות וכיוצ"ב. יש לזכור, כי המועסקים במערך הכשרות הם שומרי מצוות. פתיחת בתי עסק כשרים בשבת מציבה קושי אמיתי לפקח על פעילות ההשגחה, באמצעות מפקחי הכשרות – פיקוח שעל פי הניסיון הוא הכרחי לצורך הבטחת הכשרות, וגם מסיבה זו רואה הוועדה לנכון לדחות את הערר. נזכיר, כי סיבה זו של העדר פיקוח על עבודת המשגיחים היוותה סיבה מרכזית לדחיית ערר ודעי בו נדון בית עסק, שעל פי הצהרת בעליו, הפעלתו בשבת אינה כרוכה בחילולה כיוון שהוא פועל, לדבריו, במתכונת בית מלון בשבת.

39. אמנם בתי מלון הוחרגו לעניין זה והרבנות הראשית מאשרת מתן הכשר בהם הגם שהם פתוחים בשבת ואולם כפי שפורט בהרחבה בערר ודעי הוועדה סבורה כי לא ניתן להשליך מבית מלון לעסק נשוא הערר דין.
40. בהיבט ההשגחה, בבתי מלון כידוע, משגיח מקבל חדר ומגיע לרוב עם רעייתו לשבת. הוא נוכח במהלך השבת כולה בבית המלון והוא נגיש לביצוע ביקורת באופן תכוף במטבח המלון וביתר המקומות שבהם נוכחותו נדרשת. שהייתו במלון באופן שבמהלך השבת המלון הוא ביתו, באופן שמאפשר לו לבצע את עבודת ההשגחה בהלימה לאורח חייו של שומר מצוות, קרי תוך השתתפות בתפילות השבת המתקיימות בבית המלון (למצער, בחלקן, לנוכח עבודתו), מקטינה את הסיכון שהוא לא יבצע את תפקידו כראוי בהעדר פיקוח מעליו, ומבטיחה, עד כמה שניתן, לרב נותן ההכשר שאכן מתקיימת השגחה סדירה וראויה בהיבט הכשרותי בבית המלון. בית מלון המחזיק בתעודת הכשר מתנהל לרוב בהלימה לדרישות ההלכתיות לעניין שמירת שבת באופן שהשהות בו אינה סותרת את אורח חייו של המשגיח. יודגש, כי הרבנות הראשית אינה מתעלמת מן הסיכונים הכרוכים במתן הכשר למלונות שפתוחים בשבת, בין השאר, בהעדר פיקוח, ואולם הסיכון בבתי מלון לנוכח האמור מופחת ביחס לסיכון הקיים בתחומי מזון אחרים. בהיבט הפרקטי, איתור משגיח שבת לבית מלון אינו כרוך לרוב בקשיים מיוחדים לנוכח תנאי העבודה היחסית נוחים, שמעמידים לטובת המשגיח.
41. כך או כך, למיטב הידיעה, מעולם לא ניתן הכשר לבית עסק הפתוח בשבת, הדומה במאפייניו לבית העסק שבנדון. כאמור לעיל, די בנימוק של אי מתן הכשר באופן חלקי לבית עסק כדי להביא לדחיית הערר. האמור לעניין מתן הכשר לבית עסק הפתוח בשבת, נאמר למעלה מן הצורך.
42. הוועדה סבורה כי התקדים לפיו ניתנה בעבר לעוררים תעודת הכשר אינו מחייב את מועצת הרבנות הראשית לקבל את הערר. יודגש, כי הרב הנוכחי המופקד על הרבנות לכשרות ארצית, הרב אליהו אילוז, סבור כי בנסיבות הקיימות, אין לתת הכשר לבית העסק, ואין הוא כפוף לשיקול דעת קודמיו. יתרה מכך, זכותה של רשות מנהלית לבחון מחדש את מדיניותה ביחס לעניין מסוים ולחדול מפעילות שהיא מוצאת לנכון שאינה ראויה ומוצדקת. זאת ועוד, יש לזכור, כי אופן התנהלות העוררים בפועל בעבר תרם אף הוא להסרת ההכשר, מעבר להיבט העקרוני.
43. הוועדה אינה מביעה עמדה לגבי ההליך במסגרתו נשללה תעודת ההכשר מן העוררת לפני 5 שנים, והאם התקיים שימוע כדין על ידי הרבנות המוסמכת למתן הכשר עובר להסרת התעודה. יודגש, כי העוררת קיבלה את יומה בפני הוועדה באופן מלא ושטחה את טענותיה בפני הוועדה בכתב ובעל פה.
44. יש להבהיר, כי במהלך הדיון ביקשה הוועדה לבדוק האם העוררים יסכימו לבצע הפרדה מוחלטת בין שיווק הפירות והירקות ובין יתר חלקי המרכול, ובכך לאפשר את מתן ההכשר לתוצרת החקלאית בעסק נפרד. העורר השיב שהדבר לא ניתן.

סיכום

45. הוועדה ממליצה בפני מועצת הרבנות הראשית לישראל לדחות את הערר. מתן הכשר לחלק מסוים בלבד – מחלקת פירות וירקות – שהיא חלק בלתי נפרד מהמרכול עשוי לגורם להטעיית הציבור. כמו

כן, העסק פותח שעריו בשבת באופן שלא ניתן לקיים בו השגחה רציפה כנדרש ולהבטיח שאכן הוא עומד בדיני הכשרות ונהליה.

46. ככל שבית העסק יהיה מוכן לבדל באופן הולם את חנות הפירות והירקות מיתר חלקי המרכול במתחם "שוק פייסל", באופן שהציבור לא יוטעה לחשוב שגם המרכול הנו מושגח על ידי הרבנות, הוא יהיה רשאי להגיש בקשה מתאימה שתידון בלב פתוח ובנפש חפצה.

תאריך: כ"ט שבט, 24.2.2020

ג' אייר תש"פ
27/04/20

בס"ד

לכבוד
הרה"ג יצחק יוסף שליט"א
הראשון לציון והרב הראשי לישראל
נשיא מועצת הרה"ר לישראל
באן

שלום רב,

הנדון: הצעת מתווה זמני למערכת הכשרות בחיפה

לפתחו של אגף הכשרות הארצי הונחה הבקשה למתן חוות דעת מקצועית בנוגע לפתרון בעיית ניגוד העניינים של הרב המוסמך על ידי מועצת הרה"ר לישראל כנותן הכשר – הרב שמעון אלמליח שליט"א, וזאת על רקע הזיקה המשפחתית שבינו לבין משגיחים הפועלים במספר מקומות בחיפה בדגש על כך שיש לנתק גם את הרב המפקח מתחת מרותו ולא רק להסתפק בהעברת המשגיחים להשגחת הרב יצחק לוי שליט"א, רב העיר נשר.

פניה זו מתלווה לדוח ביקורת נוקב שנערך על ידי אגף הכשרות רק לאחרונה ממנו עולים ליקויים משמעותיים במערכת הכשרות בעיר כנגזרת ממאפייני מחלקת הכשרות כיום מבלי להיכנס כרגע לפרטים.

במהלך השנים התגלעו לצערנו סכסוכים ומחלוקות רבים בעיר חיפה בהתייחס להפעלת הכשרות אשר נכרכו בחילול ה', אשר המריצו את מועצת הרה"ר לישראל בשיתוף עם המשרד לשרותי דת לחתירה אחר פתרון הולם, כל אחד בהתאם לסמכותו אך הדבר לא החזיק לאורך זמן.

מני אז ועד היום עברו מים רבים בירדן ועדיין איננו רואים כיצד במתכונת הנוכחית, הספינה מגיעה לחוף מבטחים.

למותר לציין כי בהיעדר רב מקומי מכהן, היעדר מנהל מחלקת כשרות בתקן מלא, היעדר מצבת כח אדם מלאה של מפקחים המועסקים במשרה מלאה על מנת לתת מענה לכמות של כ-550 בתי עסק מושגחים – תוך שימוש בטכנולוגיות פיקוח ובנית מערך משמעותי, הרי שכל הפתרונות מועדים לכישלון. אין כאן המקום להאריך בבעיה הרחבתית של כלל בעלי התפקידים המועסקים במועצות הדתיות הנאלצים לבצע את תפקידם תמורת סכום מחפיר העשוי להשליך באופן ישיר על אי הסדרים האתיים והארגוניים.

כאן המקום להזכיר כי בעיר חיפה קיימת גם פעילות עניפה של תעשית מזון כשרה הנדרשת לפיקוח כשרותי משמעותי ובכלל זה מפעלי מזון, משחטה ובית מטבחים המשרתים את כלל הצרכנים בארץ.

כפי הנמסר לנו, בנקודת הזמן הנוכחית קיים קושי לביצוע שינויים מכוונים ועל כן נדרשנו להציע רשימת מקומות מושגחים בחיפה אשר יקבלו תעודת כשרות מטעם הרב יצחק לוי שליט"א תוך הדגשה כי המפקח יפעל תחתיו בלבד. הרב יצחק לוי שליט"א מסר כי הוא מבקש שהרב יואל אנגלנדר שליט"א ישמש מפקח מטעמו. כמו כן ביקש להדגיש כי מדובר על פתרון זמני לחלוטין.

לאחר דיון באגף והתייעצות עם כב' ראש אגף הכשרות הארצי – הרב יעקב סבג שליט"א ושיחות עם גורמים רלוונטיים נוספים, להלן המתווה המוצע על ידנו:

1. הרב יואל אנגלנדר יעבור לשמש כמפקח של הרב יצחק לוי בלבד.
2. כל העסקים הפעילים המפוקחים על ידי הרב יואל אנגלנדר יקבלו תעודת כשרות החתומה על ידי הרב יצחק לוי בכפוף להרחבת הסמכתו ע"י מועצת הרה"ר לישראל.
3. כל המקומות שבהם מתקיים ניגוד עניינים עם הרב אלמליח ימשיכו לקבל תעודת כשרות החתומה על ידי הרב יצחק לוי אך המפקח יהיה הרב יואל אנגלנדר.
4. משחטת ומפעל "מילוץ" ובית מטבחים חיפה יקבלו תעודת כשרות מהרב יצחק לוי והמפקח יהיה הרב יואל אנגלנדר בכפוף להרחבת הסמכתו ע"י מועצת הרה"ר לישראל נוכח מאפייני השגחה והפיקוח הנדרשים בשים לתפוצת התוצרת ברמה הארצית.

כאן המקום לבקש מהגורמים המוסמכים לפעול בנחישות ובהקדם האפשרי לקליטת לפחות 2 מפקחים חדשים במועצ"ד על מנת שחלוקת פעילות הפיקוח בין בתי העסקים תיתן מענה הולם לצרכי הכשרות במקום.

בכפוף למתווה הנזכר לעיל, נבקש מכת"ר להביא לאישור מועצת הרבנות הראשית את הרחבת הסמכתו של הרב יצחק לוי בעיר חיפה כך שישמש כרב נותן הכשר בעסקים על פי הרשימה המצ"ב.

כמו כן, מבוקש כי מועצת הרבנות הראשית תסמיך את ראש אגף הכשרות הארצי, הרב יעקב סבג, לאשר שינויים נקודתיים ברשימת העסקים הנתונים לסמכותו של הרב יצחק לוי בעיר חיפה, בהתאם לצרכים המשתנים.

בכבוד רב,

רפאל יוחאי
מנהל תחום אכיפה
וסגן ראש אגף הכשרות הארצי

העתק:

הרב משה דגן, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל
מר הראל גולדברג, עו"ד – היועץ המשפטי לרה"ר לישראל
הרב יעקב סבג – ראש אגף הכשרות הארצי
הרב יצחק אלחנן – ראש לשכת הראשון לציון והרב הראשי

הרבנות הראשית - מחלקת הכשרות

מטן לפי ראש מדור

שם העסק	כתובת	עיר	איזור	טלפון	בעל העסק	סוג עסק	סוג	חלב נכרי	משיג	פל משיג	ת"ד משיג	כתובת משיג	רמ"ד	זאת מש
אגד מסעדות נהגים	מרכזית חוף הכרמל	חיפה	כניסה דרומית	050-5247817	מסעמי איכות תפן	מסעדה	חלב/בשר		אורליק רפאל	052-7155144	060774619	פבנו 56 חיפה	יא	X
אגד מסעדות נהגים	רב אלף יעקב דור	חיפה	נ"ש וטכנין	050-5247817	מסעמי איכות תפן	מסעדה	חלב/בשר		אורליק רפאל	052-7155144	060774619	פבנו 56 חיפה	יא	X
אגד מסעדות נהגים	יהודה איתן 2	חיפה	קריית	050-5247817	מסעמי איכות תפן	מסעדה	חלב/בשר		אורליק רפאל	052-7155144	060774619	פבנו 56 חיפה	יא	X
אורגם	חלוצי התעשייה 73	חיפה	קריית	052-4472847	יבב כח	מסעדה	בשר/חלב/פרווה		כח יעקב	052-7149709	41251588	ת משה 35 חיפה	יא	V
איל גוסטולוקו	גרב קנין קומה ג'	חיפה	נ"ש וטכנין	054-8393463	אבי חגי	מסעדה	חלב/בשר		חלמיש יונתן	055-6631449	311365373	מכאל 33 חיפה	יא	V
אמיגו קפה - חנות	שרות ההסתדרות 160	חיפה	מפרץ חיפה	04-8494940	רבין שאול	מזון	חלב/פרווה	V	אדר ישראל	052-7146083	61251724	ברל 17 חיפה	יא	V
אמריקן פצה-חניה	חניה 16	חיפה	נ"ש וטכנין	04-8227770	איתי ארגז	פיצה	חלב		נסו יעקב	050-8545225	62943154	ת חס 11 חיפה	יא	מבוגר
בבא מן	בר יהודה 33	חיפה	עיר תחתית	054-2221323	ניר חודיראן	מזון	בשר		פינו עדי	053-3022515	200388270	רית שמאל חיפה	יא	V
בתרגם רמת הנשיא	שונת 12	חיפה	כניסה דרומית	050-4562864	בן דוד אסף	מזון	חלב		רביב ברוך	052-7182784	029414505	קניאל 9 חיפה	יא	X
ברקס עמקם	פל 5	חיפה	עיר תחתית	054-9741220	ממזב שאילה	מזון	חלב	V	פינקלשטיין שמעון	054-8473526	043497742	פינסקר 36 חיפה	יא	V
בנה גרנד	גרב קנין	חיפה	נ"ש וטכנין	04-8444780	יאיר מלכה	מסעדה	חלב	V	לוי יהודה	052-7182784	029414505	קניאל 9 חיפה	יא	V
בית הארחה - בית תמחי	הרב הרצג 8 ת"ר 5276	חיפה	הדר	04-8627858	"עזרת ישראל"	מסעדה	בשר		פרקוביץ יעקב	052-7646680	040143455	קניאל 7 חיפה	יא	V
בית חם	אנקוה 1 ק. שפרינצק	חיפה	כניסה דרומית	054-4833488	חב"ד שפרינצק	בית תמחי	בשר		גיטוברג דב	054-4833485	056348939	רית שמאל חיפה	יא	V
בית מאפה שילת	בר יהודה 33	חיפה	עיר תחתית	054-6861202	זאב ממל	קונדטוריה	חלב/פרווה		פינו עדי	053-3022715	200388270	רית שמאל חיפה	יא	V
בית מאפה שילת-ט"ש	חניה 30	חיפה	נ"ש וטכנין	054-6287075	אלי מלכה	קונדטוריה	חלב/פרווה		זורה שמעון	052-4797416	36070878	רית שמאל חיפה	יא	V
ברדצ'ב תומס	שיבת ציון 34	חיפה	עיר תחתית	054-5825286	אלון ברדצ'ב	תומסיה	בשר		פינקלשטיין שמעון	052-7182784	029414505	קניאל 9 חיפה	יא	X
ברייט איט פסטלונה	חלוצי התעשייה 27	חיפה	קריית	054-6292001	אבי טולום	מפעל	חלב/פרווה/בשר	דרע אפרים	לוי יהודה	054-8481300	34838391	קניאל 9 חיפה	יא	V
גליל פז גרנד	גרב קנין קומה ג	חיפה	נ"ש וטכנין	052-2610990	גליל פז	גלידרה	חלב		שטרן שלמה	054-8473526	043497742	פינסקר 36 חיפה	יא	V
גדות בוכימיה	שרות ההסתדרות ת.ד. 10636	חיפה	מפרץ חיפה	04-8461555	חברת גדות	מפעל	פרווה		שטרן שלמה	052-7170057	40910416	פבנו 56 חיפה	יא	V
גדות מסופים בע"מ	חוף שמן	חיפה	מפרץ חיפה	050-5335615	חברת גדות	מפעל	בשר		שטרן שלמה	052-7170057	40910416	פבנו 56 חיפה	יא	V
גלריה 279	ש"ר ההסתדרות 279	חיפה	מפרץ חיפה	052-4055514	לי מאור	אולם			לוי יוסף	054-9420410	201044252	בנו 4 קרית אצמ	יא	V
דג' ים התיכן	אילנת 1	חיפה	כניסה דרומית	050-7755661	מחמוד אבו שבע	דגים			ליכטנשטיין יהודה	053-3161161	029642287	חרמון 13 חיפה	יא	V
דג' רופ' מ"ש	ככר דוד 1 נ"ש	חיפה	נ"ש וטכנין	04-8321648	שלום אר	חנות דגים			ליכטנשטיין יהודה	053-3161161	029642287	חרמון 13 חיפה	יא	V
דג' רופ' ק. חיים	האצטדיון 6 ק. חיים	חיפה	קריית	04-8401484	בן סימון אביש	חנות			אביסן שמעון	053-3189471	056148265	חליל 1 קרית אצמ	יא	V
דג' רופ' רוממה	אורן 25 רוממה	חיפה	כרמל	052-3494092	יבב שלום	חנות	פרווה		הורביץ בן ציון	054-8454834	301071056	ברל 34 חיפה	יא	V
דודא לפצה	הרצל 46	חיפה	הדר	052-3019820	אוריה חוד	פיצריה	חלב		ישראל משה	050-6571625	034835694	חרמון 3 חיפה	יא	X
דניס תצפן	מען הדיג קישון	חיפה	קריית	053-7749320	יחיאל אברג'ל	דגים			ליכטנשטיין יהודה	053-3161161	029642287	חרמון 13 חיפה	יא	V
הסטודיו לבישול ולארוח	סירקין 28	חיפה	הדר	054-4247876	ורדן פרח	מזון	בשר/חלב/פרווה	דנה נמנאל	דנה נמנאל	052-7601887	300926664	גאולה 11 חיפה	יא	V
הקונדטוריה-מתקן	הקורס 9	חיפה	מפרץ חיפה	04-8401171	לירן גולדפין	חנות	חלב/פרווה		לחוביץ אהרון	052-6925520	036525434	תר הרב רסום	יא	V
השחר העולה	מפרץ חיפה חלוצי התעשייה 41	חיפה	מפרץ חיפה	04-8726264	מפעל	פרווה/חלב	חלב	V	וייז דב	053-3161623	5353678	לחוביץ 55 חיפה	יא	מבוגר
יוניר בית מאפה	אצטדיון 25	חיפה	קריית	04-8732368	יוניר חמן	מפיפה	חלב/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	תר ברוך 13 חיפה	יא	V
חומסו ברדצ'ב יז	סחמפלדור 53	חיפה	נ"ש וטכנין	04-8477390	צטרון אלון	מסעדה	פרווה		דנה משה	054-8454827			יא	V

שם העסק	כתובת	עיר	איזור	טלפון	בעל העסק	סוג עסק	סוג	חלב נכרי	משיגים	פל משיגים	ת"ז משיגים	כתובת משיגים	רמ"ד	זדה משה
חומס ברדיצב-כרמל	וודגוד 1	חיפה	כרמל	054-4825631	אלעד ברדיצב	מסעדה	בשרי		קונוי גרשון	054-8441317	023956287	קניאל 1 חיפה	יא	V
חומס גלעד	חלוצי התעשייה 73	חיפה	קריות	052-8466430	גלעד אביגדור	מסעדה	פרווה		כחן עיקב	052-7149709	41251588	ת.משה 35 חיפה	יא	V
חומס נומה	עצמאות 3	חיפה	עיר תחתית	052-8721626	חן נשיב	תומסיה	פרווה		פרימון יצחק	052-7135954	055887970	השילוח 5 חיפה	יא	מבוגר
סו פיצה	גוט לון 2	חיפה	מ"ש וטכניון	050-3340329	בן יפאל יצחק	פיצריה	חלבי		רוש יצחק	052-7145915	034733634	חניתה 62 חיפה	יא	V
סוב 60	עובדיה 18	חיפה	קריות	054-8010710	הילאל זורח טוב	מפעלון	פרווה		בראון אלחנן	052-7669988	35821941	תל חי 11 חיפה	יא	V
טיב וטעים	חניתה 24	חיפה	מ"ש וטכניון	04-8238069	שחר כהנא	חנות-מכירה	בשרי		אוחננה רפאל	052-7622167	67804872	חזורים 34/1 חיפה	יא	V
יוניליון - בלו בד תלמה	יוליס סימון 52	חיפה	קריות	04-8461111		מפעל	פרווה		שפיץ דוד	052-2305865	56543556	י"ר מושב 20186 חיפה	יא	V
יקב הגליל - גולד	כביש טירת הכרמל ת.ד. 15098	חיפה	מפרץ חיפה	04-8574292		מפעל	פרווה		רובינשטיין אביגדור	052-7127974	55343271	עקיבא 27 חיפה	יא	ותיק
כל טוב	ספיר 1 צ'ק פסט	חיפה	מפרץ חיפה	054-2320114	אלדד ארמב	חנות	חלבי/בשרי/פרווה		מנדל יוסף	054-5311506	29614567	מסחר 9/13 משר	יא	V
ל.אשל -מטבח מרכזי	קניבץ גלילות 118	חיפה	עיר תחתית	050-2010340	איציק זלקוביץ	קייטרינג	בשרי/חלבי		אלמליח יצחק	050-6853535	046260303	למה גור 5 חיפה	יא	V
ל.אשל תחתית הכח	טובים 1 חוף שמן	חיפה	עיר תחתית	076-8636594	ל.אשל	מסעדה	חלבי/בשרי		פינוס עיר	053-3022715	200388270	רית שמואל חיפה	יא	V
לחם אור גרנד קניון	גרנד קניון קומה ג	חיפה	מ"ש וטכניון	04-8122443	שפירא גאלי	חנות	חלבי		לוי יהודה	054-8473526	043497742	פינסקר 36 חיפה	יא	V
לחם סוקאן	יד לבנים 46	חיפה	מ"ש וטכניון	052-2614354	סמי סוקאן	מאפייה	חלבי/פרווה		רובינשטיין שלום	053-3145050	24896169	לחזורים 20 חיפה	יא	V
לחם עניים	סירקין 21	חיפה	הדר	04-8422170	עצמון עומר ופולן חיים	מאפייה	פרווה		פינקלשטיין שמעון	052-7182784	029414505	קניאל 9 חיפה	יא	X
לזית מעיר מאפה	הפסל 18	חיפה	קריות	054-7878076	עומר קדוש	מאפייה	חלבי/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	רור בתר 13 חיפה	יא	V
מא קופ	יפו 157	חיפה	עיר תחתית	050-5654766	גול שילוש	מזנון	חלבי		פרימון יצחק	052-7135954	055887970	השילוח 13 חיפה	יא	מבוגר
מאנקוס פיצה	שונת 12	חיפה	כנסת דרומית	052-6441141	מאור כחן	פיצריה	חלבי		רביב ברך	052-7657756	29993995	סוסין 3 חיפה	יא	V
מאפה גלסון פרי	משה דיין 4	חיפה	מפרץ חיפה	052-6508080	יאב קניבץ	מאפייה	חלבי/פרווה/חלבי		אחוריו גי'י	058-6502305	300088598	פומרת 8/6 חיפה	יא	V
מאפיית הארץ	העליה השנית 33	חיפה	עיר תחתית	054-2232701	משה משה	חנות	חלבי/פרווה		חסידי אליעזר	053-3191010	024612269	מכילא 28 חיפה	יא	V
מאפיית המוציא	שער פלמח 3	חיפה	עיר תחתית	052-5056622	אורח כחן	מאפייה	חלבי/פרווה		פינקלשטיין שמעון	052-7182784	029414505	קניאל 9 חיפה	יא	X
מאפיית "אראל"	הרצל 32	חיפה	הדר	04-8660542	ש.סלמן	מאפייה	חלבי/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	רור בתר 13 חיפה	יא	V
מאפיית "אראל"	סירקין 36	חיפה	הדר	04-8620307	ש.סלמן	מאפייה	חלבי/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	רור בתר 13 חיפה	יא	V
מאפיית "אראל"	דרך צופת 63	חיפה	כנסת דרומית	04-8598145	ש.סלמן	מאפייה	חלבי/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	רור בתר 13 חיפה	יא	V
מאפיית "אראל"	חורב 13	חיפה	כרמל	04-8112072	ש.סלמן	מאפייה	חלבי/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	רור בתר 13 חיפה	יא	V
מאפיית "אראל"	חניתה 26	חיפה	מ"ש וטכניון		ש.סלמן	מאפייה	חלבי/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	רור בתר 13 חיפה	יא	V
מאפיית "אראל"	כר מאירותוף	חיפה	עיר תחתית	04-8529130	ש.סלמן	מאפייה	חלבי/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	רור בתר 13 חיפה	יא	V
מאפיית "אראל"-קפאים	חלוצי התעשייה 114	חיפה	קריות	04-8401459	ש.סלמן	מאפייה	חלבי/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	רור בתר 13 חיפה	יא	V
מאפיית "אראל" - הנפעל	חלוצי התעשייה 126	חיפה	קריות	04-8404383	ש.סלמן	מאפייה	חלבי/פרווה		קלאר אברהם	054-5772062	27471283	רור בתר 13 חיפה	יא	V
מאפיית הנפגש	שרות ההסתדרות 82	חיפה	מפרץ חיפה	04-8412611	אלי טאור	מאפייה	חלבי		גבראילוב ישיעיו	050-4148888	57907032	בילאל 28 חיפה	יא	V
מאפיית הנפגש	אחי אילת 32	חיפה	קריות	04-8412611	אלי טאור	מאפייה	חלבי		גבראילוב ישיעיו	050-4148888	57907032	בילאל 28 חיפה	יא	V
מוסי' מעדנים	מקור ברוך 15	חיפה	הדר	060-4129821	בנט צירה	מזנון	פרווה		אסתרונ מנחם	050-4148888	57907032	בילאל 28 חיפה	יא	V
מזקקת קאשין	יוליס סימון 48	חיפה	קריות	052-5538999	טל קאשין	מפעל	פרווה		חוביץ פסח חיים	053-3112204	024436115	זבולן 5 חיפה	יא	מבוגר
מחסב מזון -פרשומרקט	כר מאירותוף 7 ק. אלעזר	חיפה	עיר תחתית	04-8536964	פרשומרקט	סופר			אבוגלו מאיר	052-2415209	51856953	אחזה 18 חיפה	יא	V
מירן מאפה זרוב-גרנד	גרנד קניון	חיפה	מ"ש וטכניון	054-8393463	אבי מירן	קונדטוריה	חלבי/פרווה		לוי יהודה	054-8473526	043497742	פינסקר 36 חיפה	יא	V
מלון אסטור	הרצל 61	חיפה	הדר	054-4969960	עובד צפלאי	מלון	חלבי/בשרי		עבד לויאל	058-7154474	204536593	רומון 17 חיפה	יא	X
מברין גרנד	גרנד קניון	חיפה	מ"ש וטכניון	054-6660316	ליאור דפני	מסעדה	חלבי		חלמסיו יונתן	055-6631449	311365373	מכילא 33 חיפה	יא	V
מנעמים	העמלים 26	חיפה	מפרץ חיפה	04-8412889		מפעל			ינאי יהודה	053-3105225	10609253	אור 14 קרית אתא	יא	מבוגר

שם העסק	כתובת	עיר	איזור	טלפון	בעל העסק	סוג עסק	סוג	חלב נכרי	משגיו	פ"ל משגיו	ח"י משגיו	כתובת משגיו	חל"ד	שם
המפגש	מרכזית חוף הכרמל	חיפה	כניסה דרומית	052-8488828	בועז רזון	שוארמה	בשרי		אלמל"ח משה	050-8767779	205586852	זנתות 25 עתלית	ל"ד	V
השניצל"ה סניף חוף הכרמל	מרכזית חוף הכרמל	חיפה	כניסה דרומית	054-7999700	אמנד חאלד	שוארמה	בשרי		אלמל"ח משה	050-8767779	205586852	זנתות 25 עתלית	ל"ד	V
ח.ש בקרנה מפעל פירוק	בר יהודה 28	חיפה	עיר תחתית	050-6338832	חזן/שטראוס	מפעל בשר	בשרי		סעדון דוד	052-5982199	038646907	לסון 1 קרית אתא	ל"ד	V
מפעל מוצרים מילוקוף מהדרין	מילואות ד.ג. אשד	חיפה	קרית			משחטה			הרב עקיבא מדני	054-4853096	313876039	באולה 46 חיפה	ל"ד	V
משחטות מילוקוף	מילואות ד.ג. אשד	חיפה	קרית			משחטה			הרב שמעון בן שושן	054-7753147	55915656	רית שמואל חיפה	ל"ד	V
משחטות מילוקוף	מילואות ד.ג. אשד	חיפה	קרית			משחטה			הרב שנבגר חיים	054-4853943	51277002	השילוח 31 חיפה	ל"ד	V
פיצריה טוסקנה	אחי אילת 9	חיפה	קרית	052-4753784	מרקו חזן	פיצריה	חלבי		אלמל"ח משה	050-8767779	205586852	זנתות 25 עתלית	ל"ד	V
קיסריג שולץ-צ"מ	אדרי' סרחוב 9	חיפה	כניסה דרומית	03-5433100	חברת שולץ	מסעדה	בשרי/חלבי		אלמל"ח משה	050-8767779	205586852	זנתות 25 עתלית	ל"ד	V
קיסריג שולץ-נטוויז	נחום חת 1	חיפה	כניסה דרומית	054-5226147	חברת שולץ	מסעדה	בשרי/חלבי		אלמל"ח משה	050-8767779	205586852	זנתות 25 עתלית	ל"ד	V
קיסריג שולץ-קוואלקום	קרית מנח"ם	חיפה	כניסה דרומית	054-5226147	חברת שולץ	מסעדה	בשרי		אלמל"ח משה	050-8767779	205586852	זנתות 25 עתלית	ל"ד	V
ש.ח. שיתוק בית המטבחים	חוף שמן	חיפה	עיר תחתית	04-8665163	יהודה שטראוס	בית המטבחים			הרב אבשלום זגורי	058-5112223	028515401	ט"ו 15 באר שבע	ל"ד	V
ביגה סניף חוות המפרץ	החורשת 2	חיפה	מפרץ חיפה	050-7596068	קובי פורפטה ואשרי בן	מסעדה	חלבי		אלמל"ח יצחק	050-6853535	046260303	למה גורן 5 חיפה	ק"י	V

בס"ד, ט"ו תמוז תש"פ

תפלה לעצירת המגפה 'קורונה', ה' ישמור ויציל

לאומרה בעת פתיחת ההיכל בשבת ובשני וחמישי

לקרוא ג' פרקי תהלים פרקים קכ"א, ק"ל, קמ"ב, תפילת אבינו מלכנו ואח"כ לומר התפלה:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתתמלא ברחמים על כל יושבי תבל, ועל יושבי הארץ הזו, והגן עליהם מפל גזרות קשות ורעות המתרגשות וכאות לעולם, ותצילנו מפל נגע, מגפה, חולי ומחלה. וכל החולים שנדבקו במחלה, ובפרט מחולי הקורונה, תשלח דברך ותרפאם רפואה שלימה. לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד, כי כל בשמים ובארץ, לך יהוה הממלכה והמתנשא לכל לראש, ואתה בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, ובידך פת וגבורה לגדל ולחזק ולרפא אנוש עד דבא, עד דכדוּכָה של נפש, ולא יפלא ממך כל דבר.

לכן, יהי רצון מלפניך האל הנאמן אב הרחמים, הרופא לכל תחלואי עמו ישראל, אתה רופא נאמן, תשלח מרפא ואריקה ותעלה, ברוב חסד, חנינה וחמלה, לכל החולים שנדבקו במחלה הזאת, אנא יהוה יהמו נא רחמך על כל יושבי תבל, ועל כל עמך בית ישראל, עמוד נא מכסא הדין ושב על כסא החסד והרחמים, ותכנס לנו לפנים משורת הדין, ותבטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות, "ויעמד פנתס ויפלל ותעצר המגפה", וגזור עלינו גזרות טובות ישועות ונחמות למען רחמך, ותקרע רוע גזר דיננו (יכוון בשם: קר"ע שט"ן), ויקראו לפניך זכיותינו, קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך.

שמע נא לקול תחנונו, כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך שומע תפלה:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

ויתקיים בנו מקרא שכתוב: "כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני יהוה רפאך",
אמן.

סוף דבר -

המליצת הוועדה לכבוד מועצת הרבנות הראשית לישראל בראשות הרב הראשי לישראל הראשון לציון ונשיא מועצת הרה"ר - הרה"ג יצחק יוסף שליט"א :

לאור מכלול הנתונים והנסיבות העובדתיות והמשפטיות דלעיל ולאור הבנתנו הברורה ותפיסתנו כי כהונתו של רב העיר הרה"ג שמעון ביטון שליט"א עודנה בתוקפה ובגבורתה עד להחלטת כבוד מועצת הרבנות הראשית באשר להמלצות הוועדה דנן ובאשר עסקינן בזכותו התוקפת וההלכתית של הרב כמו גם בכבודה של תורה ובמצב בריאות/רפואי הנוגע ללב כל בצידוף ההוקרה וההערכה הרבה למרא דאתרא כבוד הרה"ג שמעון ביטון שליט"א על מסירתו ועל שנות פעילותו התורנית הענפה והמבורכת בעיר חדרה ללא כל דופי וחרף הקשיים הפיזיים והתפקודיים הנוכחיים של הרב כמו גם חרף הירידה הקושי המשתקפים - לדאבון לב - בכושרו ובמצבו הקוגניטיבי של הרב - ממליצה הוועדה בזאת בפני כבוד מועצת הרבנות הראשית לישראל שליט"א כדלקמן:

1. לנוכח מצבו הרפואי של כבוד הרה"ג שמעון ביטון שליט"א, ממליצה הוועדה כי מועצת הרבנות שליט"א תסמך לאלתר ובהקדם האפשרי רב נותן הכשר ורב רושם נישואין בעיר חדרה אשר יוכל לטייע לכבוד הרב ביטון שליט"א במילוי תפקידו למתן מענה ראוי, איכותי ומיטבי למילוי כלל צרכי ושירותי הדת בעיר חדרה.
2. הוועדה ממליצה שההליך הנ"ל יבוצע ברגישות ובנעימות, כתבונה וכעצה אחת, וככל שניתן בליווי, בתיאום ובהסכמה של כבוד הרב ביטון שליט"א, בהתאם לנהלים, אך ללא כל דיחוי.
3. הוועדה ממליצה לכבוד הראשון לציון שליט"א ולחברי מועצת הרבנות הראשית שליט"א להאריך את כהונתו של הרב ביטון עד למשך של 4 חודשים נוספים וזאת החל ממועד אישור ואימוץ ההמלצות הנ"ל ע"י כבוד מועצת הרבנות הראשית לישראל.
4. הוועדה מצרפת ברכת כתיבה ותחימה טובה, בריאות איתנה ואיחולי רפואה שלימה לכבוד הרב ביטון שליט"א ויה"ר שיקויים בו מאמר הכתוב "כי אורך ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו לך", "ובריא אולם", אמן.

יגאל יוסף
הרב יעקב שפירא,
חבר הוועדה

ובאנו בזאת על כל האמור על החתום בתפילה להי"ת שלא תצא כל תקלה תחת ידינו ובברכה נאמנה לכתיבה ותחימה טובה ביום שישי א' אלול התש"ף, ב' דראש חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה לישועה ולנחמה, אמן.
והאמת והשלום אהבו."

בס"ד

י"א בתשרי תשפ"א

29 ספטמבר 2020

המלצת ועדת הכשרות בערר א.ס.ט. סופר פודס בע"מ (ייצור עבור היבואן חב' שופרסל בע"מ)

ביום כ"ג סיוון תש"ף, 15.6.2020, קיימה ועדת הכשרות דיון בערר שבנדון, בו נטלו חלק נציגי החברה העוררת שהעלו את טענותיהם.

מצ"ב סיכום דיון הוועדה.

רקע:

1. נהלי הכשרות של הרבנות הראשית לישראל מחייבים שימוש בירק מפוקח בגידול מיוחד המונע הימצאות חרקים על גבי התוצרת. במקרה דנן, תוצרת עלי הירק בה נעשה שימוש לא הייתה מפוקחת.
2. הליך הייצור דנן מחייב נוכחות משמעותית של משגיח מטעם גוף הכשרות המוכר, על מנת שהייצור יעמוד בתנאי "בישול ישראלי". במקרה דנן, לא הייתה עמידה בדרישה זו.
3. בהתאם למידע שמסרה מחלקת היבוא, נציג המחלקה הציג בפני נציג חברת "שופרסל" עוד לפני הייצור, את המורכבות הכרוכה בייצור שבנדון בהיבט הכשרותי, ונציג "שופרסל" הבין מכך, ככל הנראה, כי המוצר לא יאושר.
4. התקיימה ישיבה ברבנות בהשתתפות נציג גוף הכשרות "מאור הכשרות" שהשגיח על הייצור, נציג העוררת והדרגים המקצועיים באגף הכשרות ובלשכה המשפטית. בישיבה זו, שסיכום שלה הוצג בפני חברי הוועדה, גם נציג הגוף וגם נציג העוררת לא הציגו טעמים של ממש שיש בהם כדי להצדיק את הסטייה מנהלי הרבנות הראשית להם הם מחויבים כתנאי למתן הכשר למוצר מטעם הרבנות הראשית.
5. המוצר שווק ככשר בישראל באישור הרבנות הראשית על ידי היבואנית, חרף העובדה שלא ניתנה לו תעודת הכשר מטעם מחלקת היבוא.
6. לאחר שמיעת טענות הצדדים, ולאחר שתוצאות בדיקת המעבדה של התוצרת נושא הערר, כפועל יוצא מהחלטת הוועדה, הובאו בפניה, להלן עמדת חברי הוועדה:

יו"ר ועדת הכשרות, הרב יצחק רלב"ג

7. גם אם הליך הייצור לא נעשה בהתאם לנהלי הרבנות הראשית לישראל ובהתחשב שתוצאות בדיקת המעבדה מלמדות כי הימצאות חרקים בתוצרת היא בגדר פחות ממיעוט המצוי שהוא תקין מבחינה הלכתית, הרי שבדיעבד, ועל מנת שלא ייגרם הפסד כספי לעוררת, ניתן לאשר את התוצרת ולקבל את הערר. הטענות שהועלו כלפי התנהלות גוף הכשרות "מאור הכשרות" בעניין זה, במישור המנהלי, צריכות להידון ולהתברר בפני ועדת היבוא באופן נפרד.

הרב אליעזר שמחה וייס

8. לפני משורת הדין, ניתנה אפשרות לבצע בדיקה מדגמית לתוצרת. הואיל ותוצאות הבדיקה לא היו תקינות, אין מנוס אלא להודיע שהמוצר לא עומד בקריטריון הכשרות.

הרב שמואל אליהו

9. מבחינה הלכתית, ממצאי הבדיקה הינם מעל המיעוט המצוי. יש לזכור כי הכמות שנבדקה היתה בסופו של דבר לתוצרת שעל פי הנטען על ידי היבואן, נשארה במחסניו למרות שבפועל מדובר על כמות הרבה יותר גדולה שיוצרה ויובאה ארצה. כמו כן, מבקש להזכיר כי חלק מהבודקים כלל לא הצליחו לבדוק את המילוי של המוצר אלא רק את העלים, ולמרות הכל נמצאה נגיעות במוצר סופי ללקוח המוצג ככשר. לאור האמור, מבחינה הלכתית עמדתו לאסור את המוצר.

הרב יצחק לוי

10. לפי נהלי הרבנות וכן הסכמת מרן הראשון לציון, על הרבנות להחשיב עשרה אחוז כמיעוט המצוי. תוצאות הבדיקות מלמדות שנמצא שיעור נגיעות של עשרה אחוז, באופן המחייב בדיקה של כל התוצרת, כלומר כל עלה כרוב בפני עצמו, וממילא לא שייך לשווק את המוצר הנדון ככשר. זאת, מלבד הטענה הנכונה של הרב שמואל אליהו בעניין המילוי עצמו שלא נבדק כלל.

11. ההחלטה לבדוק חצי אחוז או אחוז מן התוצרת התקבלה על פי הצעתו, בהתבסס על כך שבאופן זה בודקים בכל העולם מדגם כשרוצים לדעת אם המוצר נגוע. זה לא שייך לנידון הפוסקים מהו מיעוט המצוי קרוב למחצה, עשרה אחוז, או פחות, כי שם מדובר אחרי שנודע לנו שהמוצר נגוע בעשרה אחוז אנו דנים שהוא בגדר מיעוט המצוי המחייב בדיקה את כל הירקות כולם, אבל כדי לקבוע אם יש עשרה אחוז נגיעות די לבדוק אחוז קטן, ויש לזה סימוכים בדברי ערוך השלחן והאגרות משה.

12. מאחר שהבדיקות שנעשו התייחסו לכל התוצרת כפס יצור אחד, ועל דעת כן בדקו את מספר הקופסאות כפי שהורינו להם בשיעור חצי אחוז, אי אפשר לבוא ולהתיר את אצווה 276 בטענה שהיא נקיה, משום שעל מנת להפריד בין האצוות, היו צריכים מראש לקחת חצי אחוז מכל אצווה בנפרד ולבדוק לגופן ואז להחליט. וביתר ביאור, אצווה 276 היו בה מעל 14,000 קופסאות, ונלקחו ממנה לבדיקה סה"כ 11 קופסאות, כלומר פחות מפרומיל, ובוודאי שאין בזה די להחשיב כמדגם מייצג.

13. אשר על כן, מבחינה הלכתית לא ניתן לאשר את התוצרת.

החלטה: לאחר שקילת מכלול הנסיבות, ממליצה ועדת הכשרות בפני מועצת הרבנות הראשית, ברוב דעות, לדחות את הערר שבנדון.